

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 25/2017 - 39 pàgines

Sessió ordinària del dia 20 de desembre del 2017

El dia 20 de desembre del 2017, dimecres, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 101/2017, que és el següent:

1- Examen i votació del Projecte de Llei qualificada de col·laboració entre l'Administració general i els comuns, i entre els comuns.

2- Examen i votació de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Liberal, al Marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat per al temps corresponent al mandat 2016-2019, actualitzat en data 11 d'octubre del 2017.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Gerard Alís Eroles
M. I. Sr. Marc Ballestà Alias
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach
M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Rosa Gili Casals

M. I. Sr. Carles Jordana Madero
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sr. Josep Majoral Obiols
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. Justo Ruiz González

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Maria Ubach Font, Ministra d'Afers Exteriors; Gilbert Saboya Sunyé, ministre d'Economia, Competitivitat i Innovació; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Sílvia Calvó Armengol, Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Eric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports; Carles Àlvarez Marfany, ministre de Salut i Eva Descarrega García, ministra de Funció Pública i Reforma Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.09h)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Passem al primer punt de l'ordre del dia.

1- Examen i votació del Projecte de llei qualificada de col·laboració entre l'Administració general i els comuns, i entre els comuns.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 100/2017 del 13 de desembre.

Intervindria per exposar l'informe de la comissió la M. I. Sra. Maria Martisella González, nomenada ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sr. síndic.

No tinc l'informe del ponent a mà, en tot cas sí que li puc dir que es van presentar 36 esmenes, de les quals gran part es van transaccionar. Es van votar algunes per majoria, algunes per unanimitat i d'altres no es van aprovar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem doncs al torn d'intervencions. Per part del Govern, té la paraula el Sr. cap de Govern,

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es debat en aquesta Cambra un projecte de llei que forma part de les diverses reformes que hem anat implementant en els últims anys al tomb de la qüestió de les competències i també de les transferències als comuns, així com d'un nou acord institucional entre els comuns, el Govern i els grups parlamentaris que s'acabarà signant en un futur proper. Sé que tots i cadascun dels set comuns d'Andorra ja l'han firmat, i sense voler fer cap polèmica, si tothom honora la seva paraula de les converses que hi van haver a la taula tripartida, també entre el Consell General, Govern d'Andorra i els comuns. Com també he de dir que han fet alguns

consellers generals, i ho vull agrair en aquesta Cambra i sense fer polèmica, ho dic, altres no ho van fer.

Avui, tot just fa dos mesos que el Consell General va aprovar la reforma de la llei de competències i una nova llei de transferències. Dos textos que eren la clau de volta d'aquesta reforma. Però evidentment, l'esperit reformador no s'acaba amb aquestes dues lleis i bona prova és el debat que tindrem avui aquí.

I remarco també la idea d'esperit reformador perquè ni el Govern, ni el grup parlamentari que li dóna suport no han vingut aquí a trencar res ni a fer cap canvi que sigui radical, ni en aquesta matèria Srs. consellers, ni en cap altra. Per què? Perquè bàsicament som i essencialment som un partit centrat moderat, i això sí, reformista.

Nosaltres creiem en l'estructura institucional i territorial que ens ha llegat la història andorrana. Una estructura institucional que pel que fa als comuns i també les parròquies remunta a l'època carolíngia. Dic passant, i això és segurament un detall, no calia, això és la meua opinió, però evidentment tampoc no fa cap mal que hi sigui o no de treure de l'exposició de motius aquesta paraula. Perquè honorar la història no fa mal a ningú.

Una estructura institucional que s'ha anat actualitzant al llarg del temps, de forma recent i molt clara també amb l'aprovació de la Constitució de l'any 1993, on Demòcrates per Andorra tenim la sort de tenir dos membres que fan part de la constituent.

Pel que fa a la matèria que ens ocupa avui, la Constitució recull els diferents nivells d'Administració que els andorrans hem rebut, -ho deia abans-, del llegat de la història. Estableix una arquitectura competencial clara que ha funcionat bé, cal dir-ho també al llarg d'aquests últims 25 anys. Però no és menys cert que en la mateixa Constitució i en el seu article 72 obliga a les administracions públiques a actuar sempre en benefici i interès general i sota un criteri d'eficàcia. A més, vostès saben, Molt Il·lustres Consellers, el Tribunal Constitucional ha recollit en la seva jurisprudència el principi de lleialtat institucional que ha de regir les relacions entre les diferents administracions andorranes.

Tot això, penso que feia necessari aquest projecte de llei. Perquè cal donar a les administracions públiques les eines per fer efectius els mecanismes de col·laboració per permetre la lleialtat i també la solidaritat institucional i també per magnificar l'eficàcia en l'exercici de les seves competències. Per això el text, i no és menor aquesta referència, fa referència al principi de lleialtat institucional, que implica que les diverses administracions han de tenir

en compte els interessos legítims de les altres administracions. És a dir, que en l'exercici de les seves competències no poden obstaculitzar l'exercici també legítim de les competències de les altres administracions. I ben al contrari, han de col·laborar activament perquè les altres administracions puguin exercir també de manera eficaç i eficient les competències que tenen encomanades.

D'aquest principi se'n deriven també una sèrie de drets i deures d'informació i d'assistència mútua entre les diferents administracions que queden recollides en el text.

Així mateix, el projecte de llei que debatem avui també recull els principis de la Carta Europea d'Autonomia Local que consagra el dret de les administracions locals a col·laborar entre si i associar-se en benefici d'interessos que siguin compartits.

Més enllà dels principis generals, una de les principals aportacions d'aquesta llei és l'establiment de mecanismes per mancomunar serveis.

Així doncs, les mancomunitats que fins ara penso que eren una figura, -diguem-ho així-, atípica sense cap dubte sense cap classe de cobertura legal, cal dir-ho alt i clar, s'estableixen com una fórmula de cooperació voluntària entre els comuns per prestar i executar determinats serveis i treballs de la seva competència.

La llei, -perquè siguem clars-, està pensant essencialment en matèries tan importants com la gestió d'aigua, l'enllumenat públic, el sanejament, el clavegueram, els cementiris, els serveis funeraris, la neteja pública, les escombraries, el trànsit, la cultura o l'esport.

Les mancomunitats de serveis han de permetre racionalitzar els treballs de les administracions públiques reduint el cost i donant, que és la voluntat essencial, un millor servei al ciutadà.

Fins avui, perquè pugui ser entenedor, aquestes mancomunitats no eren possibles. En el millor dels casos el màxim que s'havia arribat era a redactar plec de bases de manera conjunta donant lloc a solucions, això sí, molt voluntarioses però poc eficients. I aquesta llei, i aquesta és la gran novetat dóna, ho deia abans, la cobertura legal que necessitàvem.

Finalment també, el projecte de llei estén al conjunt de l'Administració general i dels comuns el principi de mobilitat del personal que ja s'aplica internament dins de l'Administració general.

Aquesta mobilitat, sé que això ha fet polèmica o reflexions o debat en el si de la comissió, aquesta mobilitat queda supeditada a una norma i a un conveni que fixi quins llocs entre altres, quins llocs

de treball poden ser objecte d'aquesta mobilitat. Les equivalències entre els llocs de treball segons el seu contingut, i també segons les seves característiques i la garantia, -això em sembla molt important-, dels drets adquirits per part dels treballadors públics.

Més enllà de què la futura reforma de la funció pública que veurà la llum suposo o portarem a tràmit parlamentari properament, reforci aquest principi de mobilitat. Aquest projecte de llei ja obra la porta a fer realitat una qüestió molt necessària. Permetre la mobilitat de treballadors entre l'Administració general i els comuns i també entre els mateixos comuns. Per dir-ho d'una manera potser encara més entenedora, és un pas que vindrà a fer un segon pas si els M. I. Srs. Consellers Generals aproven també la nova llei de la funció pública que també parla de la mobilitat i vull pensar que hi estem avui aquí tots d'acord.

Per acabar Sr. síndic, m'agradaria reprendre el que he dit al començament d'aquesta exposició.

Aquest projecte de llei forma part d'un conjunt de reformes que estan posant al dia el model territorial i l'estructura institucional del nostre Estat. Unes reformes que suposo que aquí no hi haurà cap classe de polèmica, unes reformes que han obtingut el suport d'aquesta Cambra i han estat consensuades amb els comuns. I aquesta abans de presentar-la va ser també consensuada amb els comuns.

Entenc doncs, tot i que el Consell General també moltes vegades depara sorpreses, i sorpreses que com a cap de Govern no he acabat mai d'entendre perquè des del Govern d'Andorra, i parlo de la llei de competències i transferències, s'ha donat tota la informació. Però parlem de la llei d'avui, entenc doncs que ara per coherència vull pensar, però seria també una altra sorpresa que aquest projecte de llei rebrà el suport dels consellers i de les conselleres generals. I perquè a més, en aquesta llei estarem donant a les corporacions locals les eines per fer encara millor la seva feina. De fer-la de manera més eficaç, de fer-la també de manera més eficient i en definitiva tot això en benefici d'un millor servei al ciutadà.

Per tot l'exposat, demano als membres del Consell General el seu suport al projecte de llei.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part dels grups parlamentaris, té en primer lloc la paraula el Grup Parlamentari Liberal.

Sra. Judith Pallarés teniu la paraula.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

El 30 de novembre del 2016 es va discutir en aquesta Cambra l'esmena a la totalitat al Projecte de Llei qualificada de col·laboració entre l'Administració general i els comuns, i entre els comuns que avui finalment votarem i abordarem.

L'esmena a la totalitat presentada pel Partit Socialdemòcrata no va prosperar però tot i així, les raons exposades pels uns i els altres van fer que la llei estigués aturada en el si de la comissió més d'un any. Perquè el debat que s'havia d'obrir en aquell moment era un altre. No era acceptable pretendre que aquesta Cambra acceptés regular accions de col·laboració entre administracions sense entrar en el més important.

Primer, no eludir més temps en discussió sobre les competències i transferències.

I segon, parlar de la mobilitat dels treballadors públics sense afrontar la reforma de la funció pública.

En relació a competències i transferències, aquesta Cambra desitjava i així ho va demanar, que el debat s'obris en una taula conjunta entre el Consell General, comuns i Govern. Al nostre entendre era una qüestió d'Estat que supeditava en aquell moment la llei que avui finalment considerem.

És evident que el fet de no obtenir els vots necessaris en la votació pressupostària de les transferències comunals van provocar que aquest debat es fes i no fos més eludible. No va ser el debat a la totalitat d'aquesta llei el que va produir aquest fet. Però s'ha fet i finalment és el que compta a data d'avui.

La segona qüestió, la mobilitat del personal entre administracions, a data d'avui encara no està resolta ja que el debat sobre la funció pública sí que s'ha obert, però la modificació esperada ni tan sols està entrada a tràmit i haurem de veure com evoluciona.

Tot i així, un cop fet el debat sobre les competències i transferències i un cop presentada la modificació a les lleis que les regulen, cobrava sentit recuperar aquest text en la comissió i reprendre els treballs sobre el contingut de la mateixa.

La Llei de col·laboració entre l'Administració general i els comuns, i entre els comuns, té la voluntat d'oferir un marc jurídic, un de més adient que l'actual en algunes de les relacions entre els comuns i també obrir portes per gestions entre l'Administració general, complint sempre amb els principis ineludibles de lleialtat institucional i de col·laboració. Un millor marc per la creació de mancomunitats que facilitin la gestió conjunta de serveis i obres entre les administracions locals facilitant l'optimització dels diners públics, i també la

voluntat de facilitar convenis entre els comuns i l'Administració central que ajudin a aquesta mobilitat de treballadors entre totes les entitats.

Voldria puntualitzar que s'ofereix un millor marc jurídic sobretot quan parlem de la qüestió de les mancomunitats perquè el cert és que ja es fa i per tant, costa veure en algunes qüestions aquesta llei com un fet imprescindible.

El treball en comissió amb les esmenes presentades ha estat positiu però continuem pensant que algunes de les qüestions com les plantejades per exemple en el capítol cinquè en relació amb la col·laboració amb matèria de personal, on es fa referència contínua a la llei de la funció pública, tindrà poques aplicacions pràctiques ara mateix.

La llei permet que es facin convenis en aquest sentit, sempre circumscrits al funcionament de la llei de la funció pública, que per tant, en el moment en què aquesta llei sigui aprovada estaran lligades a la funció pública actual. Però tindran poc sentit ja que quedarien coses penjades si tenim present que aquesta llei principal està sent modificada.

Altres esmenes han millorat el text en diferents aspectes. Per exemple, és d'agrair la reducció de la part més èpica de l'exposició de motius, bàsicament innecessària i que evidentment fa més fàcil la seva lectura. També s'ha clarificat que les mancomunitats no envaeixen les competències comunals sinó que són un instrument per exercir-les i que per tant, estaran sotmeses al mateix control que les entitats comunals i també vinculades a la llei de la contractació pública.

En relació a aquesta qüestió, la contractació pública ens preocupava el fet de què novament s'estigués obrint una porta, com ja s'ha fet amb Andorra Turisme i FEDA per exemple, de permetre que amb diners públics es facin contractacions fora d'aquest marc jurídic. En aquest cas mitjançant les comunitats, qüestió que no únicament ens preocupava a nosaltres sinó que ens va fer arribar la societat civil i que així es va fer saber a la comissió, on finalment s'ha solucionat aquesta qüestió.

Per un altre costat preocupa que aquesta llei acabi provocant un efecte contrari i que la creació de mancomunitats en compte d'un estalvi pugui generar més òrgans de gestió, més burocràcia, més càrregues i més despesa. Però tot i així dependrà de la gestió dels comuns dins de la seva autonomia local i dins del seu bon criteri i dins de la recerca d'aquests criteris d'eficiència i optimització que això no s'arribi a produir i que contràriament sigui una eina útil, que és el que s'espera.

En definitiva, entenem que aquesta llei facilitarà principalment als comuns la gestió de serveis

conjunts dins d'un marc legal més adient i eficaç i que també ajudarà a establir convenis que facilitaran en un futur, no ara, la mobilitat del personal de les institucions. El Grup Parlamentari Liberal hi votarà favorablement.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la consellera, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

Teniu un minut.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Mantenir les actuals vuit administracions funcionant com estan funcionant amb les actuals duplicitats i disfuncions, entenc que és insostenible. L'objectiu d'aquest projecte de llei hauria de ser l'agilització i l'eficiència dels serveis comunals en matèria de cooperació conjunta, entre ells o amb l'Administració general. Alhora, la col·laboració entre l'Administració general i els comuns i entre comuns té la intenció de facilitar el traspàs de departaments i funcionaris entre administracions, una idea que en principi comparteixo.

Potser no aporta massa de nou aquesta llei. Cert és que tant l'Administració general com els comuns ja vénen aplicant el contingut d'aquesta llei, però el treball legislatiu en comissió ha permès reforçar aspectes jurídics importants com pot ser, per exemple, que la realització d'obres i la gestió de serveis s'ajustin a la llei de contractació pública.

Vull creure que aquesta llei optimitzarà recursos tècnics, materials i humans i evitarà perpetuar en el temps indefinicions, poques garanties jurídiques, complicitats de gestió innecessàries. Facilitar la mobilitat de treballadors entre l'Administració i els comuns i això ha d'anar en la línia de determinar la dimensió de l'Administració.

En definitiva, li donaré suport, tot i que considero important que la llei de la funció pública entri a tràmit de forma ràpida, i espero que realment aleshores, representi un pas que vagi en el sentit de més eficiència, de més garantia jurídica i de modernitzar el que ja s'està fent sense perdre de vista que a qui realment s'ha de beneficiar ha de ser al ciutadà.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També pel Grup Mixt, Sr. Víctor Naudi, per SDP, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El Projecte de llei que avui es sotmet a votació respecta el principi d'autogovern dels comuns i tan sols estableix els instruments i els procediments administratius per articular el principi de lleialtat institucional i col·laboració entre l'Administració general i els comuns i entre els comuns.

Fins aquí res de nou ja que el mateix principi d'autogovern dels comuns ja els permetia fer-ho, simplement el procés els dota d'una major seguretat jurídica ja que s'empara en una llei.

Però, per una altra banda, cal dir que el Projecte de llei crea una nova figura jurídica, la de la mancomunitat que, malgrat estigui sota la tutela de les corporacions locals que en formin part, acaba generant un nou òrgan amb personalitat jurídica pròpia, amb les úniques limitacions que estableixin els representants comunals que hi participin però també les que estableixin els seus propis estatuts.

Estatuts que els hi poden atribuir les potestats normatives, organitzatives, tributàries i financeres, les expropiatòries i d'execució forçosa, i sancionadora entre altres.

Dit d'una altra manera, es podrien acabar convertint en el vuitè comú.

I aquí neix la paradoxa, la finalitat per la qual es volen crear les mancomunitats per tal d'optimitzar els recursos, finalment pot acabar tenint l'efecte contrari esdevenint una administració paral·lela nova.

Un Projecte de llei que contribuirà a que finalment s'acabi generant més despesa pública, i que neix després d'haver estat pràcticament un any i mig a tràmit parlamentari, supeditat a l'aprovació prèvia de les modificacions de les lleis de transferències i de competències, sense que aquestes darreres hagin assolit, al meu entendre, les reformes necessàries que necessita el país per afrontar els propers vint anys.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

Vaig acabant Sr. síndic.

Malgrat el període del tràmit parlamentari hagi permès una major reflexió i que algunes de les esmenes que vaig formular en el seu dia hagin estat considerades i el conjunt del treball fet en comissió

legislativa per tots els grups ha permès de millorar el Projecte de llei inicial, al meu entendre continuen existint els mecanismes que en un moment donat poden propiciar la creació d'un ens supracomunal que acabarà tenint els efectes contraris a la finalitat inicial.

Per tot l'exposat, el meu vot no serà favorable al Projecte de llei presentat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López teniu tres minuts.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

El mes de novembre de l'any passat vam presentar una esmena a la totalitat, no sé si ho recordarà Sr. cap de Govern, que demanava el vot cap aquest Projecte de llei des dels consellers del PS, un projecte de llei que presentava moltíssimes mancances. Un projecte de llei que ha estat parcialment corregit per les esmenes presentades per l'oposició però que, al nostre entendre, quan es va presentar es va presentar amb una voluntat que les mancomunitats no tinguessin cap mena de control polític i legislatiu.

Perquè, si al nostre entendre, alguna cosa ha caracteritzat la gestió de Demòcrates per Andorra en aquests sis anys i mig de Govern és per l'explosió de la gestió de l'Administració pública.

Vostès han dedicat a la creació d'entitats i organismes de tot tipus, a la privatització de FEDA i STA, i ara a la creació de filials d'aquestes entitats i tot allò que es pot fer amb dues entitats, millor que no pas fer-ho amb una sola. Això comporta, contractacions, contractacions de personal, d'assessors, d'estudis i generació de tot tipus de despesa.

En resum, DA està convertint la gestió pública en una veritable xarxa de clientelisme polític, en una eina de fidelització de vots i en un continu malbaratament de vots, de recursos, perdó.

A través de les esmenes del pressupost tindrem temps de debatre-ho i en aquell moment, segurament tindrem molts més temps que ara, podrem presentar reserves d'esmena i explicar totes aquestes contractacions que any rere any es van fent en les diferents entitats i en les diferents també entitats parapúbliques.

I en aquest context les mancomunitats són una eina al pur estil de gestió de DA. Van presentar una gestió de mínims, com deia abans, corregida parcialment, encara que molt parcialment a través de les esmenes per finalment tenir uns organismes amb menys control polític, sense interventors, sense regulació concreta en molts aspectes i sense graelles salarials... Vaja, un caldo de cultiu idoni per la seva oficina de col·locació i per la generació descontrolada de despeses de tot tipus.

Nosaltres hem fet tot allò que hem pogut. Com deia abans, quan vam presentar l'esmena a la totalitat, vam fer esmenes de supressió de diferents capítols, hem argumentat intensament amb la comissió aquesta regulació de les mancomunitats, hem explicat que és perfectament legal, Sr. cap de Govern, la mancomunitat de serveis -potser s'hauria de llegir l'actual Codi de l'Administració en el que estan perfectament establerts els mecanismes de mancomunitat per part dels comuns-, i per tant al nostre entendre, l'únic que es busca és una fórmula per escapar al control legislatiu i al control polític.

Per tant, és obvi. Votarem en contra i entenem que el d'avui és un greu error que es comet al nostre país i que en altres països ha provocat greus problemes de gestió pública.

Però finalment és només un episodi més dins del desgavell i malbaratament de recursos, sovint en clau electoralista i partidista, que ha estat marcada la casa de la gestió de DA.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Ciudadans Compromesos, té la paraula el conseller, Sr. Josep Majoral. Teniu cinc minuts.

El Sr. Josep Majoral:

Gràcies Sr. síndic.

Avui sotmetem a aquest Ple l'aprovació del Projecte de llei qualificada de col·laboració entre l'Administració general i els comuns i entre els comuns. Títol modificat ja que, efectivament, no es tracta d'una llei qualificada.

Al nostre entendre, la present Llei és una llei complementària ja que considerem que els objectius que es pretenen assolir, -que no són altres que la col·laboració entre les administracions-, per satisfer els interessos generals sota el principi de la lleialtat institucional. La millora dels serveis als ciutadans, la racionalització de l'Administració pública i l'assoliment de la sostenibilitat pública ja s'estan

obtenint i ja s'estan efectuant sense la necessitat d'una llei que ho reguli.

Tot i així, aquesta Llei ha estat objecte d'un consens important entre totes les forces polítiques presents en aquesta Cambra ja que la meitat de les esmenes presentades o bé han estat aprovades, o bé han estat transaccionades i aprovades.

No obstant, no ens satisfà el que estableix el capítol V de la present Llei, és a dir, la regulació de la mobilitat de les persones entre administracions. Una esmena, -concretament la 31 de l'informe del Ponent-, volia suprimir els articles 16, 17, 18 i 19 de la present Llei. Els motius no eren altres que la normativa sobre el principi de col·laboració en matèria de funció pública, que sistemàticament és incorrecte i materialment confusa. La mobilitat de funcionaris ha de referir-se a les disposicions de la Llei de la funció pública.

D'altra banda, la transacció de l'esmena 6 de l'informe del Ponent ens aporta molta claredat en temes que són cabdals: el control, la fiscalització i l'obligatorietat d'adscriure personal propi a la mancomunitat i als serveis mancomunats són irrenunciables.

Tot i l'anteriorment esmentat entenem que el fet d'establir els principis, els canals i els procediments pels quals de forma pràctica i efectiva l'Administració pública considerada en el seu conjunt, les corporacions, els organismes autònoms i les entitats parapúbliques que la integren, adequin la seva actuació a la col·laboració que ha d'existir, i al nostre entendre, existeix entre si en benefici de l'interès general i amb l'objectiu de millorar el servei als ciutadans. Racionalitzar l'Administració pública i assolir la sostenibilitat financera de les institucions andorranes no són contraris a la realitat actual i, doncs, pot arribar fins i tot a potenciar la col·laboració i cooperació, avui insistim, ja existents.

És per tot l'exposat que emetrem el vot favorable a la present Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Demòcrata. Té la paraula la consellera, Sra. Maria Martisella.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sr. síndic.

Tal i com vaig dir en la meua intervenció en el debat de l'esmena a la totalitat, es tracta d'un projecte de llei que recull formes de col·laboració entre les

administracions exercides de manera voluntària, i en cap cas estableix o defineix cap competència.

Quant a contingut aquesta Llei ve a donar una cobertura legal als actes que ja es conclouen a dia d'avui, amb la voluntat de revestir-los de la necessària seguretat jurídica ja sigui cap a les administracions signatàries però també, i sobretot una seguretat jurídica, cap a tercers; en definitiva, cap a tots els ciutadans.

En els treballs en comissió el PS va posar sobre la taula, mitjançant les seves esmenes, uns dubtes que vam entendre que eren raonables i legítims però, en cap cas hi havia cap voluntat d'eludir a cap control fiscal, Sr. López. És per això que el Grup Parlamentari Demòcrata va analitzar aquests dubtes, i consensuats amb Govern es van proposar un seguit de transaccions al projecte de llei inicial, tot per tal de què el redactat fos més clar i transparent i no hi hagués lloc a dubtes.

Estàvem convençuts que amb aquestes propostes els neguits fets palesos pel Sr. López quedarien esvaïts. Malauradament no va ser possible arribar a cap entesa amb el Sr. López qui va, i ha preferit treure rèdit polític enrocant-se en el seu posicionament inicial.

Altrament ha actuat el Grup Parlamentari Liberal.

Com deia abans els neguits apareguts han fet que conjuntament amb el Grup Parlamentari Demòcrata i Liberal s'hagin pogut concloure favorablement les transaccions proposades i, doncs, que no hi hagi cap dubte quant als posicionaments del Sr. López. I m'explico. Pel que fa a les mancomunitats, des del Grup Parlamentari Demòcrata reiterem el nostre convenciment en què aquest Projecte de llei vol optimitzar recursos tècnics, materials i humans i, en cap cas augmentar costos, prioritzant l'adscripció de personal propi dels comuns i sotmetent els seus òrgans al control fiscal que emana de la legislació aplicable als comuns i, per tant Sr. López, sotmesos al control de la intervenció comunal.

En aquest sentit el Projecte de llei diu literalment, i cito: "*La Llei preveu aquesta fórmula de cooperació voluntària i regula la creació de mancomunitats comunals per prestar i executar en comú serveis i treballs de la seva competència. Les mancomunitats es regeixen pels seus propis estatuts, i per la legislació aplicable als comuns en matèria de finances, sostenibilitat i contractació pública, el que suposa un clar control i fiscalització de la seva gestió.*" Això és un apartat. Un altre apartat de la Llei que cito literalment: "*Els comuns han d'adscriure personal propi a la mancomunitat i als serveis mancomunats. Excepcionalment, i per tasques que requereixen d'una qualificació específica, i sempre que no es pugui cobrir*

per un funcionari o agent de l'Administració a caràcter indefinit en servei, el consell de la mancomunitat pot procedir a la contractació de personal propi, previ informe preceptiu emès pel consell de direcció que justifiqui la necessitat econòmica i funcional de la contractació, tot respectant els criteris de publicitat i concurrència pública." Per tant, Sr. López, DA no pretén escapar a cap control polític, ni de fiscalització, ni legislatiu, i aquesta n'és la prova que he citat literalment a l'articulat de la Llei.

En definitiva, aquest ens es crea amb la voluntat de donar un millor servei, més eficaç, més eficient, més àgil i sobretot més sostenible financerament parlant amb un ple, i repeteixo sotmetiment de les mancomunitats a les lleis de sostenibilitat, finances i contractació pública.

Finalment, pel que fa a la mobilitat dels funcionaris. Aquí tampoc compartim amb vostès la necessitat de suprimir aquest capítol.

Reitero que és un projecte de llei totalment complementari a la Llei de la funció pública i, en cap cas la contradueix, sinó que amplia el ventall de possibilitats de mobilitat per part dels funcionaris fent possible una mobilitat entre els diferents comuns i també entre l'Administració general i els comuns. Això és materialitzable sempre i quan es respectin els processos públics de selecció i la preservació dels drets adquirits.

Per tant, per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Demòcrata donarà ple suport a aquest Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Obriríem un segon torn d'intervencions, si és el cas. Per part del Govern, Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

La veritat és que el segon punt de l'ordre del dia sobre el Marc pressupostari, Sr. Jordi Cinca esperi's el millor del Sr. Pere López.

Bé, fem-ho distès Sr. Pere López. Jo el que no faré és usar aquests termes d'oficina de col·locació, clientelisme polític.

Jo les últimes novetats que tinc del Partit Socialdemòcrata és que vostès volen suprimir el càrrec de Cònsol Menor. I voldrien, segurament, un model extremadament centralista, i segurament que els comuns tinguessin simplement un paper

purament administratiu, però no allò Sr. Víctor Naudi, perquè tindrà l'ocasió de dir-me que vaig, o no, votar la Constitució, que van votar la Constitució, que van treballar en la Constitució, que els qui estaven dins de la comissió li diran que aquest no és el model del qual es van dotar els andorrans al 93.

Però, aniré més lluny. Tampoc és aquest l'esperit que defensen altres partits socialdemòcrates i em sembla que ho vaig dir en el Debat de totalitat d'aquesta Llei però, ja no únicament a Catalunya sinó a Espanya.

I avui li vull donar un petit exemple. Jo evidentment he de llegir molt més, no ho sé tot, però de tant en tant llegeixo alguna cosa. I també estic molt interessat en veure com ho fan partits socialdemòcrates als quals els hi tinc molt respecte més enllà de les nostres fronteres.

Miri, la Comunitat Valenciana... Ho pot apuntar això perquè potser no ho ha llegit. Hi ha un govern d'esquerres liderat per un president socialista i acaba d'aprovar un avantprojecte de llei de mancomunitats amb una filosofia molt similar a la que estem debatent avui al Consell General. I, és clar, jo que sóc bastant més prudent que vostè no li diré pas al president que aquí està fent... Com ho ha dit vostè? Una oficina de col·locació o vertaderament uns organismes de clientelisme polític perquè seria exagerat i seria faltar a les persones i els hi tinc respecte a totes i cada una d'elles.

Vostè ho diu contínuament que no fa falta legislar, de donar més suport jurídic al fet de poder mancomunar.

Per cert, ara tornem a casa... Una consellera del Comú d'Andorra la Vella, la Sra. Dolors Carmona, -una senyora que aprecio-, ho diu textualment: "S'ha de fomentar la mancomunitat", i quin millor motiu que donar-li un marc legal adequat.

A veure, perquè ens entenguem! El que avui en dia es fa, sota el meu punt de vista, i no és qüestió de col·locar persones, fer les coses seriosament. El que avui en dia es fa és una col·laboració molt poc àgil, penso jo, i també diré que no és culpa dels comuns, és que no tenien -per això aquesta Llei-, les eines legals per fer-ho millor. Però no és una mancomunitat, i és el que desitja la Sra. Dolors Carmona, que es faci amb tots els ets i uts.

A veure, perquè ens entenguem. Si avui els comuns, els set comuns, volen mancomunar un servei amb la legislació actual o amb aquest vuit legal, han d'elaborar un plec de bases conjunt que ha de ser aprovat pels set comuns. Aleshores es fa un concurs per atorgar la concessió i el contracte de concessió ha de passar set vegades per cada comú. Això, sota el

meu punt de vista, no és mancomunar. Dic, passar set vegades un per cada un dels comuns. Això, sota el meu punt de vista és -i ho dic amb respecte- molta paperassa que amb aquesta Llei es simplifica. I aquesta Llei el que dóna és mitjans per simplificar els processos però també dóna una cosa que vostè sempre s'emplena la boca, que és una cosa que suposo que està d'acord, donar molta més seguretat jurídica.

Per tant, no s'ha de confondre haver treballat en un únic plec de bases pels set comuns, per concessionar un servei, amb mancomunar un servei. Perquè amb la llei actual la peripècia, diguem-ho així, per unir esforços entre els comuns no s'acaba amb aquest concurs públic adjudicat set vegades, perquè vostès saben que la vida d'una concessió d'un servei públic és llarga, pot ser variada i pot ser dinàmica. Bé, imaginem que el concessionari volgués per exemple subcontractar una part del servei, possibilitat que pot estar contemplada al plec de condicions, però que davant de l'absència de regulació, hauria de tornar a passar per l'aprovació de tots els comuns 7 vegades.

Perquè els que ens entenguin, els que ens vulguin escoltar, entenguin de què estem parlant.

Jo, i n'estic segur, jo entenc la voluntat dels socialdemòcrates de simplificar, de no complicar la vida del ciutadà en burocràcies excessives, però que no és una facultat del Partit Socialdemòcrata. Jo penso que hi estarem tots d'acord aquí en aquest arc parlamentari. I el compartim tots. Però, és que tombant aquest Projecte de Llei i no permetent mancomunitats ben fetes, el que fem precisament, és perpetuar situacions complexes i complicades i no permet avançar cap a una major simplificació, que voldria entendre, que és l'objectiu que perseguim tots plegats.

Per tant, no entenc, -i ho dic amb el respecte-, el vot desfavorable del Partit Socialdemòcrata, almenys que hi hagi altres qüestions que jo no sàpiga, -Sr. Ferran Costa, que ara utilitzaré un verb que jo no sàpiga albirar.

Però perquè jo penso que el que no podem fer, i jo ja entenc que vostè ja està modo campanya electoral, Sr. Pere López, però jo el que penso és que el que no podem fer és confondre a la ciutadania i a demés, arribi a un nivell que fins i tot confon als seus militants, em sembla.

Quan parlem de crear mancomunitats no estem parlant de crear nous nivells administratius amb més personal, que vostè s'esforça a dir-ho, amb més infraestructures i amb més despesa. Bé, jo ja no li vull ni contestar el que som nosaltres, que ho fem tot tan malament.

Perquè les mancomunitats, si vostè obvia de dir-ho, poden estar formades pels cònsols, pels consellers del comú i pel personal tècnic dels comuns. La mancomunitat que serà potestativa dels comuns en l'exercici de les seves competències, bé, vostès pels cònsols no, pel cònsol. En tot cas si al final això, perquè com que pensa que el cònsol menor no fa res, no? El que es busca és simplificar el que avui dia penso que és complicat i complex, però no crear noves estructures.

I de fer-ho, també, i és per això que es fa aquesta Llei, amb les màximes garanties perquè aquestes mancomunitats quedarien sotmeses, i això també ho havia de dir, a la Llei de finances comunals i a la Llei de contractació pública. Però és que a més a més, no entenc per què el Partit Socialdemòcrata vol bloquejar les mancomunitats quan va concórrer a les eleccions comunals de fa deu anys, defensant les mancomunitats. I ja em dirà, és que no cal cap llei per mancomunar. No, no, si ja ho entenc que no cal!

Per cert, sap aquests debats són interessants. Em recordo, no n'estic segur, però ja ho buscarem conjuntament, que també va parlar un dia que aquesta llei de col·laboració en el seu conjunt, que va ser redactada gairebé al 90%, hi ha molt pocs canvis, pel Sr. Toni Riberaygua era esplèndida. Com passa el temps!

Ara que s'albiren o no possibles eleccions, fem tot, tot que es pugui veure claríssimament que l'oposició de les oposicions, la més feroç està encarnada pel Sr. Pere López.

No aniré més lluny. Jo lamento profundament que en un tema com aquest, s'arribi a dir que simplement es volen fer estructures que a demés donen garantia jurídica per col·locar els amiguets. Jo em pensava que tot això ho havíem superat en algun moment, no perquè siguin les vigílies de Nadal, però perquè jo penso que ens hem de serenar tots. No porta a res això Sr. Pere López. No porta a res!

Pel que fa relació a mobilitat que també se n'ha parlat, jo penso i vull agrair als que no volen fer titulars, perquè això també n'hi ha uns quants que són especialistes que volen fer els grans titulars. Amb una Llei d'aquestes que, consensuada amb els comuns, tots els comuns, dit passant, no he sentit cap veu de les oposicions dels comuns al llarg de tot aquell llarg tràmit parlamentari que estiguessin en contra d'aquesta Llei. Cap! També una curiositat. O n'ha sentit vostè Sr. Pere López? Sí? Doncs, ja m'ho farà llegir.

Pel que fa a la mobilitat, jo penso Srs. consellers que començar -ho deia la Sra. Maria Martisella- a avançar amb la mobilitat del personal amb aquesta Llei, i evidentment continuant amb una llei que he

dit en la meua intervenció que faria objecte del debat oportú en el si del Consell General de la Llei de la funció pública, no fa cap mal, no?

Però és que independentment de les lleis, quan les lleis són les lleis, però aquest Govern, per això em sap greu algunes votacions, cada un d'aquests textos que han portat aquí, però no perquè avui dia hi hagin comuns d'una tendència política, ho hauria fet igualment si hi haguessin comuns d'altres tendències polítiques. Ha estat sempre consensuat. I això era una voluntat dels comuns que també volien que se'n parlés i, evidentment, hi ha d'haver una altra llei que vingui a complementar-ho, que és la Llei de la funció pública que parla de la mobilitat.

Jo agraeixo, -no tornaré a pujar al faristol per aquest tema, potser per d'altres sí-, perquè no entraré en temes de desqualificacions com les que fa el Sr. Pere López. Jo m'he esforçat avui d'explicar que aquesta Llei és una llei verdaderament genèrica, que parla de qüestions tan importants que avui dia és important per al futur de donar un marc jurídic més estable...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Acabo Sr. síndic.

... amb els comuns i que puguin mancomunar serveis, que ja es fiqui un primer pas sobre la simplificació de l'Administració, agraeixo les intervencions, legítimes totes, i a demés obligatòries, perquè això és el debat, això és el Parlament i hi ha d'haver una manifestació de l'oposició que es fa dins d'un cert respecte, i una mica triant les paraules i no volent ofendre a les persones.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

En primer lloc, breument, per la Sra. Martisella i per les seves referències al text final del Projecte de Llei, en primer lloc vostès reconeixen que el projecte de llei original era un nyap veritable, que vostè -jo li reconec- que ha fet uns esforços, ha intentat amb

nosaltres, amb els liberals, amb les esmenes d'SDP, d'intentar buscar que tot allò que no hi havia a la llei més o menys hi digui, que hi hagi una frase genèrica que diu amb les mateixes normes que les administracions comunals, però finalment queda tot obert que no hi hagi les oposicions polítiques amb aquestes entitats. A la intervenció no hi ha cap referència expressa amb el Projecte de Llei, la paraula no surt, tampoc hi ha cap referència a les qüestions de l'endeutament, ni al Tribunal de Comptes, etc., etc.

Per tant, han fet una legislació molt de mínims, vostè ja li reconec que ha fet molts esforços per intentar millorar el pèssim Projecte de Llei que venia de Govern, però en tot cas, això queda obert a què hi pugui haver contractacions, quedi obert el sistema de funcionament. No queda clar com quedarà, i veient el què han fet, per exemple a les parapúbliques, no sé si se'n recorda Sr. cap de Govern aquell dia que vaig treure l'organigrama de FEDA de quan governava el PS i l'organigrama de FEDA actual que vaig haver d'agafar dos trossos de paper perquè no hi cabia de tantes direccions que hi havia. N'hi havia quatre fa només uns quants anys i ara n'hi ha deu. Si mirem el pressupost de FEDA que tindrem ocasió de debatre'l a bastament de l'any 2018, torna a haver-hi noves contractacions de personal, veiem la desfilada de persones afins cap a l'STA i altres organismes públics. Això no són desqualificacions, això són realitats, és la seva manera de gestionar, i aquí les mancomunitats, com li deia abans, és el seu espai ideal per poder fer totes aquestes qüestions sense debat polític, sense control als consells de comú.

Ha dit que els PS ens volem carregar els comuns i que volem un model central. Això és absolutament fals. Nosaltres el que no volem són les vuit administracions actuals, que sí que vostès les volen i que hi hagi més càrrecs i que hi hagi el cònsol menor i tants càrrecs com sigui possible. I això va en detriment de les prestacions que es fan als ciutadans. Nosaltres pensem que hi ha determinats serveis que es poden prestar millor a nivell nacional i que això suposa un estalvi. Vostès prefereixen mantenir les actuals vuit administracions i que els ciutadans, o bé paguin més impostos o bé tinguin pitjors serveis. Són dos models perfectament. També defensem que hi ha serveis que han de prestar els comuns per qüestions de proximitat, però hi ha qüestions en temes socials, en temes de gestió de residus, en temes d'educació i de les escoles bressol i altres que vam debatre, que pensem que és més eficient fer-ho a nivell nacional.

M'ha fet la comparació amb la Comunitat Valenciana. Vostè fa set anys que és cap de Govern, ha sigut cònsol, potser que sàpiga el país que tenim.

Compari que som 70.000 habitants i que certes comparacions em sembla que estan una mica fora de lloc. Si vostè vol replicar els models -que ja sé que vol replicar- d'entitats, corporacions, mancomunitats, etc., ja sabem com han acabat aquests models, models que multipliquen la despesa, que acaben en situacions de corrupteles i de manca de control polític. I no crec que sigui en cap cas el model ideal per a un país de 70.000 habitants com és el nostre.

I després m'explicava allò dels set plecs de bases. la paperassa que suposa. Jo la veritat no ho he acabat d'entendre. Els consells de comú fan reunions setmanals o com a màxim cada dos mesos. Per tant, em sembla molt bé que els set consells de comú s'aprovin aquests plecs de base, que tothom n'estigui al corrent, que se sàpiga. Tot això que vostè ho veia com una paperassa innecessària, nosaltres...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Sí, ja acabo Sr. síndic.

... nosaltres ho veiem com a controls, com a seguretat jurídica, com a informació als ciutadans, perquè el que acabarà passant en aquestes mancomunitats d'aquí uns pocs mesos, no en sabrem res.

I en canvi aquestes entitats hauran de presentar comptes, hauran de fer el pressupost, hauran de fer compres, hauran de pagar nòmines, hauran de presentar una liquidació final del seu exercici, que el Tribunal de Comptes haurà de revisar. Em sembla que hi ha més despesa en aquest sentit que no el que suposa. I torno a insistir que el Codi de l'Administració permetia perfectament, doncs, encabir l'actual legislació de mancomunitats.

I ja acabo abans que el Sr. síndic em tregui la paraula, vostè ha dit la Llei de la funció pública, suposo que es farà la llei de la funció pública. No sé si és un missatge encobert, com que tot el dia ens parla d'eleccions, perquè aquesta Llei tampoc té molt sentit si no hi ha la Llei de la funció pública. Però em sembla que ha deixat la porta oberta a què no s'entri a tràmit parlamentari aquesta Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana no hi ha intervenció...

Pel Grup Demòcrata, Sra. Maria Martisella.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sr. síndic.

Evidentment, no li permetré que digui que aquesta Llei era un nyap. És clar que no. L'únic que hem dit és que vostès van posar sobre la taula uns dubtes raonables i legítims, que perquè no generessin més dubtes, doncs, vam fer unes propostes de transacció. I en aquest sentit, doncs, ja hem escoltat el Grup Parlamentari Liberal, la Sra. Bonet i el Grup Mixt-ULCC, doncs, que s'adiuen, i entenen que l'esclatxa que vostè vol fer entendre i vol donar cabuda, doncs, està realment subsanada.

Per tant, jo crec que no té sentit el que vostè diu.

D'altra banda, vostè diu que hi ha d'altres mancances, perquè els membres de l'oposició no estan definits. Aquí li torno a repetir el que ja vam dir en comissió, la Llei estableix els estatuts i els estatuts és l'eina que haurà de definir el funcionament d'aquestes mancomunitats, i la Llei estableix un articulat on es defineix el contingut dels estatuts, un altre article on es defineix els òrgans que també han d'estar definits i establerts a dins dels estatuts. Per tant, crec que no té gaire sentit el que vostè està dient avui i no s'adiu amb el Projecte de llei que avui estem votant aquí en aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

Honoraré Sr. síndic, la meua paraula, no pujaré... ho faré sol, ho faré des d'aquí.

Faré una intervenció molt curta. És igual Sr. Pere López, no entraré en aquesta polèmica. Vostè continua en el mateix, té el seu tarannà, i no el canviaré. No el canviaré i, per tant, vull dir, m'hi puc esforçar però tinc altra feina a fer, i vostè farà el que hagi de fer.

Únicament dir als consellers generals, perquè no hi hagi cap dubte, la Llei de la funció pública, vostès tindran temps de poder-la tramitar aquí. És una Llei suficientment important, és un compromís electoral i l'honorarem, no en tingui por. Ho dic perquè si s'han de fer les primàries aviat, sàpiga que tenen una mica més de temps.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Per part dels consellers del Grup Liberal...

Del Grup Mixt...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

També molt breument, però estaria bé que el cap de Govern algun dia es dediqués a governar i no a pensar en les eleccions del seu partit, dels altres partits, el que fan a les primàries, o que fan allò altre. El seu sou se li paga perquè governi, i cada ú fa la seva feina i cada ú fa la seva tasca. I per tant, si a cada moment hem de parlar d'eleccions... no m'ha contestat sobre cap dels punts que li he argumentat, de la seva intervenció ha fet algunes referències a la llei de competències, que tampoc no he entès massa, sé que mirava el Sr. Gallardo. Bé, va fent les seves batalletes polítiques i les seves gestions, però avui estem debatent de mancomunitats i hem vingut a això. Almenys jo he vingut a això. Si vostè ha vingut a fer les seves batalles polítiques amb liberals, amb PS i demés és legítim, però no és el debat que tenim avui.

I amb el que deia la Sra. Martisella, insisteixo, li reconec que ha intentat arreglar tant com ha pogut fent transaccions de tot tipus per intentar que la Llei digués part del que hauria de dir i hauria de ser una regulació de mancomunitats, a part de no compartir-ho, tot i així, hi ha moltes coses que com que no hi havia ni els articles, ni hi havia l'espai no s'hi podien encabir, no hi ha hagut manera de fer-ho, però sap que vostè ha intentat arreglar una pèssima Llei i ha quedat una llei regular quedant cap a dolenta finalment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels grups...

No hi ha intervencions...

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

No, jo em sembla, Sr. Pere López, fixi's que li dic amb una tranquil·litat. Jo li he contestat, li he argumentat el perquè de crear aquestes

mancomunitats. Més encara, no he vingut aquí a fer polèmiques. Hi havia una intervenció del Sr. Majoral moderada i li he explicat que jo penso que amb la mobilitat aquí es fa un primer pas.

Però és igual. És igual el que se li contesti, vostè ja té el relat fet. Jo li he contestat i he defensat aquesta Llei el millor que sé.

I a mi m'ha semblat de molt mal gust el que acaba de dir sobre si em guanyo el sou o tal. Però bé, és el seu estil. Si vostè està satisfet de fer això, però ho sap vostè mateix.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha intervencions i vist el manifestat, obriríem un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

24 vots a favor, 4 en contra i cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat, declaro aprovat el Projecte de llei.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2- Examen i votació de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Liberal, al Marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat per al temps corresponent al mandat 2016-2019, actualitzat en data 11 d'octubre del 2017.

El Marc pressupostari fou publicat en el Butlletí número 78/2017, del 26 d'octubre. S'ha formulat una esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Liberal, la qual ha estat publicada en el Butlletí número 94/2017, del 28 de novembre.

Per defensar l'esmena a la totalitat formulada pel Grup Parlamentari Liberal, té la paraula el Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo: (0.58'.00'')

Gràcies Sr. síndic.

Tornem a debatre en aquesta Cambra el Marc pressupostari actualitzat que el Govern ha tramitat al Consell i ho fem immersos en ple debat endegat pel mateix Govern sobre la Llei 32/2014, del 27 de novembre de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, un debat a partir del discurs del Govern segons el qual difícilment la Llei es podrà complir l'any 2019 en alguns dels seus paràmetres.

Bé, em sembla legítim que el Govern pugui qüestionar una llei que tot i que va ser iniciativa del Grup Parlamentari Demòcrata, també és cert que el Govern de l'anterior legislatura va donar un suport que podríem dir, amb la boca petita. Segurament fruit dels remordiments per un desplegament impositiu sense precedents en la història d'aquest país, per això va ser un suport mesurat. Però recordin que el seu criteri en relació a la Proposició de Llei va ser favorable, amb reserves sí, però favorable. De fet, van lloar aquesta Llei com una eina moderna que ajudaria a millorar la sostenibilitat de les finances públiques d'aquesta.

En ocasions anteriors, en aquesta mateixa Cambra i al tomb del debat del Marc pressupostari, sempre hem denunciat que el Govern fa aguantar sobre el paper el que la realitat no pot complir.

Jo no pretenc donar lliçons a ningú, com aquests dies s'ha dit des del Govern quan he parlat d'aquest tema. El que sí que sempre intentaré és que les coses s'expliquin com són, i si cal de manera planera perquè ho entenguem la gent corrent, no només els millors.

L'any passat en la sessió del debat de l'esmena a la totalitat del grup parlamentari, el Grup Parlamentari Liberal va presentar una esmena a la totalitat també al Marc pressupostari actualitzat, sessió del 10 de gener del 2017, i ja vam denunciar que aquest Govern no tenia una política pressupostària clara i coherent. Llavors en la sessió del dia 10 de gener del 2017, a banda de debatre les dades que el Govern exposava sobre el marc pressupostari, el Grup Parlamentari Liberal va denunciar l'incompliment de la regla d'or.

Concretament es denunciava l'incompliment de l'article 12.5 de la mencionada llei. És a dir que certes entitats públiques incomplien el rati d'endeutament que estableix la pròpia llei d'un màxim del 50% dels fons propis de les entitats.

El ministre de Finances en la mateixa sessió no va saber o no va poder donar les explicacions però sí que ho va fer en el debat de les esmenes a la totalitat

del pressupost de l'exercici 2017. Durant aquella sessió va acusar al grup parlamentari de faltar a la veritat i de crear una alarma injustificada, tot i defensant a capa i espasa que en aquest punt totes les entitats complien els ratis establerts per la llei.

Però resulta que el Tribunal de comptes presenta el seu informe de fiscalització de l'any 2015 i dóna la raó al Grup Parlamentari Liberal.

Així ho recull en el seu informe, a la pàgina 30 de l'informe d'aquest Tribunal de Comptes relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2015 del Centre de Tractament de Residus d'Andorra.

Observacions i recomanacions, punt 3 relatives a l'endeutament.

L'endeutament de la societat vulnera la limitació de l'article 12.5 de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal d'acord amb el qual l'endeutament de l'entitat no pot superar el 50% dels seus fons propis. Nota 2.1.8

No es queda aquí. Pàgina 22 de l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2011 d'Andorra Turisme SAU. Observacions i recomanacions relatives a l'endeutament. La societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit per un import d'un milió d'euros de la qual s'havia disposat al tancament de l'exercici la quantitat de 497.606 euros. Fet que infringeix l'article 12.5 de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal en excedir el 50% dels fons propis de l'entitat.

On està l'alarmisme? A quin habitat van faltar? Més clar impossible. El Tribunal de Comptes en els seus informes de fiscalització del 2015 així ho reflecteixen.

No som ningú per donar lliçons a ningú, però crec que vostès sincerament tampoc ho són. Però no només això sinó que vostès mateixos Srs. del Govern tramitem el Projecte de Llei del pressupost 2018, una modificació mencionant aquest article 12 que entre altres coses concreten la definició del terme deute i endeutament per assimilar la definició recollida de la llei general de les finances públiques. Per tant, allò que defensava llavors en aquest Cambra el ministre de Finances, permeti'm que els hi digui, ni era veritat ni tan clar ho tenia.

A data d'avui ens continuem refermant en la denúncia que vam fer l'any passat sobre aquest incompliment per part de Govern.

Centrant-nos en la present actualització que ha fet el Govern del marc pressupostari, avui és d'aplicació el mateix posicionament que el Liberals vam denunciar

l'any passat en aquesta Cambra i sobre aquest mateix tema.

Les dades plasmades en el document ni s'expliquen, ni es raonen. Són un compendi de números presentats per complir l'expedient. Ja sabem que el paper i els fulls d'Excel tot ho sostenen. Si ens fixem en les dades macroeconòmiques que preveu en el PIB previst per l'any 2018 i 2019, el Govern preveu uns creixements del 2 i del 2,6 respectivament.

El marc pressupostari que van trametre l'any passat hi preveien un 1,10% i 1,5 respectivament. Per tant, ja no parlem de desviació d'unes dècimes sinó que la desviació d'estimació de l'any passat a aquesta és de gairebé d'un 1% del 2018 i d'1,10 pel 2019.

Sincerament no entenem aquesta eufòria del Govern en el moment de fer les previsions. Deu ser per la nostra incapacitat per entendre les coses, no s'entén i no entenem aquesta alegria que ja li dic que tant de bo, i ho dic avui ara aquí, es compleixi perquè estaríem davant d'un creixement molt important de l'economia.

De fet, no és que no l'entenguem, és que no ens el creguem, tenint en compte la situació econòmica real d'alguns sectors que presenten un creixement sí, però discret i d'altres sectors com el financer, que és un dels pilars de la nostra economia amb una situació bastant delicada. De fet, les previsions del sector financer per l'any 2018 són que serà un any dur i complicat però segons el Govern l'economia creixerà un 2%. De veritat li desitjo Sr. cap de Govern i Sr. ministre que l'encertin de veritat.

Quan van presentar el marc pressupostari de l'any passat, l'octubre del 2016, preveien una variació del PIB que havia de ser de l'1,6, tot i que al final va ser de l'1,9. Es tracta d'una desviació més creïble que la que ens presenten vostès en el marc pressupostari pels exercicis 2018 i 2019.

Podria semblar d'una importància relativa preveure un creixement i acabar amb un altre si la desviació és positiva. Però saben perfectament que aquest no és, pensem nosaltres, que no és el seu propòsit. El que persegueixen amb la previsió d'un 2% de creixement és que el paper pugui aguantar els seus números, uns números que ni vostès mateixos pensen que es compliran. Si analitzem de fet, el compliment de les quatre normes, les quatre regles que hi trobem, hi trobem proves molt evidents del que comentava abans.

Unes previsions inflades artificialment per complir uns paràmetres però que la realitat és tossuda i acabarà demostrant que no es poden complir. Si anem per exemple a analitzar el compliment de la regla de la despesa màxim permesa, article 15, veiem que ni tan sols amb les seves previsions optimistes,

poden complir. I què fan? Doncs passen les estisores a les despeses per complir amb aquest límit, però ho fan de forma fins i tot incoherent amb els seus propis discursos.

Per fer que no sobrepassi el límit de despesa màxima, és a dir perquè ho entenguem els que no som experts com jo, vostès situen la xifra total en 442.448.102 milions d'euros. I vostès compleixen amb els números que han presentat perquè estan 329.000 euros per sota del límit.

Situen les inversions del capítol 6, perquè ho entenguin els empresaris del sector obra pública, que no tots són experts en economia com jo, per l'exercici 2019, situen aquesta inversió en poc més de 42 milions d'euros. Possiblement una de les xifres més baixes pressupostades en inversió per part de Govern. Més de 7 milions d'euros per sota del pressupostat al pressupost 2018 que ens han entrat a tràmit. Tot aquest maquillatge financer a més a més, tenen el valor de fer-ho de forma tan descarada que ni tan sols es molesten en què els seus números siguin coherents amb tot el que tramiten al Consell General. Ho dic perquè en el projecte de pressupost per a l'exercici 2018, que han tramitat per a l'aprovació al Consell, resulta que aquest pressupost contempla uns plurianuals d'inversió que es votaran per l'exercici 2018 i que afecten al 2019, per un import de 53 milions d'euros. És a dir, ens diuen d'una banda que només de plurianuals a l'exercici 2019 hi haurà 53 milions d'euros, mentre que en el marc pressupostari expliquen que la inversió real serà d'un màxim de 42 milions d'euros. Jo ho torno a repetir, no donaré lliçons de res a ningú però estem davant d'un exemple clar d'incoherència, de falta de rigor al que ja ens tenen acostumats.

Ja sé que em dirà Sr. ministre que durant l'elaboració del pressupost 2019 es poden proposar plurianuals que es puguin votar en negatiu i rebaixar-los. Tècnicament, vostè ho sap millor que jo, és possible però no deixa de ser una trampa, i a dia d'avui sobretot si saben que no es podrien complir, el que seria normal és que no preveïessin aquestes xifres.

Pel que fa a la regla de la variació, de la variació de la despesa de funcionament, article 16, és senzill d'entendre si s'explica. Vaig intentar-ho una altra vegada de forma planera, modificar aquesta variable a l'alça, vostès ja poden complir perquè podrà gastar més. No pensen ni estimen que el PIB creixerà, necessiten que el PIB creixi per complir els paràmetres de la llei.

En relació amb la regla de limitació del pes de la imposició directa sobre el total dels impostos directes i indirectes de l'Administració general, article 20, si ens fixem amb el quadre que presenta el Govern,

veiem que pel pressupost 2019 el rati és de 35,40%, és a dir un 4,6 per sota del límit permès.

Però quan al 2016, últim exercici tancat, es va preveure un límit de 31,73%, es comprova al final amb la liquidació que en realitat va ser del 37,39. És a dir una desviació de ni més ni menys del 5,6%. Per tant, permet'm que sigui escèptic i pensar que al 2019 ho faran millor.

Més encara si observem les seves actuacions legislatives encaminades a eixamplar les bases tributàries en relació a la tributació directa. Una prova és la modificació legislativa encaminada a eliminar règims especials i les seves conegudes intencions d'eliminar algunes d'educcions en els impostos sobre els beneficis. Suposo que ens dirà que ho compensarà amb una major recaptació d'imposició indirecta motivada per aquest alegre creixement que preveuen del PIB.

Per últim, sobre un últim aspecte a acomplir que és el límit d'endeutament de l'Administració general que la llei estableix en el 40% del PIB, la seva previsió és que es compleix al llarg d'aquesta legislatura incloent-hi l'exercici 2019 sempre amb les previsions de creixement del PIB que ja hem anunciat que no compartim per trobar-les molt optimistes.

Però, aquesta batalla de contenció de l'endeutament no l'atribueixin, senyors del Govern, als mèrits de contenció de la despesa ni de bona gestió pressupostària que era, de fet, un dels objectius que perseguia aquesta llei. Novament, l'explicació cal buscar-la en el desplegament impositiu fet en aquesta i l'anterior legislatura que ha permès una major recaptació per part de l'Estat. Però no en tenim prou amb dir-ho, sinó que... perdó, amb fer-ho, sinó que gràcies a la utilització descarada que ha fet aquest Govern dels recursos de la societat Andorra Telecom vostès no han tingut major dèficit.

En definitiva, avui discutim els límits marcats per una llei que aprovada per la majoria demòcrata tot fa una legislatura, l'any 2014, ja ens anuncien per les vies, per les diverses vies, que la volen modificar ja que no podrà assolir els objectius marcats que avui analitzem. Però, és clar, ho diuen ara a les portes del moment de la veritat que és quan vostès l'han de complir.

I jo demano: de què ha servit aquesta llei?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i senyors consellers, afrontem per tercer cop un debat sobre el Marc pressupostari del període 2016-2019. El primer el vam tenir el 4 de febrer de l'any 2016 i el Marc pressupostari pels quatre exercicis va quedar aprovat per majoria. Vam tornar a debatre'l al gener del 2017 i avui hi insistirem, sempre perquè a tothom li quedi clar parlem del mateix Marc pressupostari, el que vam aprovar al febrer del 2016.

Novament doncs, reeditem un debat sobre una eina ja aprovada on únicament es van actualitzant aquelles dades que inicialment eren previsions i ara ja són dades reals, i alhora es revisen les previsions dels anys a venir. Així, aquest any ja disposem i hem introduït les dades definitives de les liquidacions de l'any 2015 i 2016 i en base a aquestes i als primers mesos de l'any 2017 també s'han projectat de manera més ajustada les previsions de liquidació del 2017 i les previsions pel 2018 i 2019.

Alhora, en relació al Marc pressupostari inicial, aquest també s'ha ajustat a partir de les dades ja certes del PIB de l'any 2015 i 2016 i s'han tingut en compte per les projeccions del 2017, 2018 i 2019 els PIB's trimestrals que des de principis d'aquest any ja es publiquen al Departament d'estadística i, sobre els quals després hi tornaré, Sr. Gallardo, en relació a tots els comentaris que vostè ha fet sobre les projeccions del PIB del 2018 i 2019.

I tot plegat, tot el que els hi deia fins ara, com no pot ser d'altra forma s'ha contrastat i s'ha correlacionat amb l'evolució de les principals dades macroeconòmiques que genera el propi país, i les previsions de creixement dels propers anys d'organismes internacionals, com ara l'OCDE, el Fons Monetari Internacional o els propis països veïns que, com saben, tenen una influència en la nostra economia cabdal.

Per tot això obtenim una versió actualitzada que amb res falaria els objectius definits al Marc pressupostari de l'any 2016, pel període 2016-2019.

Sincerament, senyores i senyors consellers, no crec que la voluntat recollida a l'article 11.2 de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal anés més enllà de voler garantir aquesta actualització, i que amb ella els successius pressupostos del període que cobreix, el Marc pressupostari es mantinguessin dins d'aquest Marc. O si ho prefereixen, i vist des d'una altra perspectiva, assegurar que davant d'esdeveniments excepcionals o canvis importants i sobtats de la conjuntura econòmica, el Govern de torn reaccionés

introduint modificacions en el Marc i traslladar-les al pressupost de cada any.

Per tant, poc els hi puc dir sobre el marc pressupostari que no els hi hagi dit ja en altres dues ocasions.

Com saben, el Marc pressupostari defineix uns objectius per garantir l'estabilitat pressupostària i fiscal i preservar la sostenibilitat de les finances. En primer lloc, es preveu un nivell de l'endeutament tant per l'Administració general com per l'endeutament global, l'endeutament públic global del país on, per tant, també s'inclou l'endeutament dels comuns.

El Marc des del primer dia compleix amb els límits d'endeutament previstos a la Llei, situant-se doncs l'endeutament de l'Administració general per sota del 40% del PIB i l'endeutament del públic del Principat per sota del 55%. De fet, aquest rati va millorar l'exercici 2016 en relació a la previsió inicial. Ho tornarà a fer al present exercici, i esperem que ho continuarà fent fins a finals del període cobert pel Marc pressupostari. Ho farà gràcies a què el PIB d'Andorra, aquests darrers anys creix per damunt del dèficit públic -i després també tornarà sobre aquest concepte.

En segon lloc, la Llei de sostenibilitat de les finances públiques preveu unes regles per fixar la despesa màxima permesa, i dins d'aquesta, limitar el creixement de la despesa corrent. En tots dos casos lligant-ho estretament als ingressos de l'Estat i a l'evolució del PIB. La Llei preveu que a finals del període 2016-2019 s'ha d'estar dins dels límits que fixa la pròpia Llei. En aquest cas el Marc pressupostari ha aprovat a principis del 2016 i ja preveia que ens hi havíem d'anar acostant de manera progressiva i així està sent.

De fet, la liquidació del 2016 ens situa molt per sota de la despesa màxima permesa i així serà també el tancament del 2017. I el mateix succeeix amb la despesa corrent que cada cop té un creixement més proper al creixement del PIB com preveu la pròpia llei.

En qualsevol cas, en relació a les regles relatives a l'evolució de les despeses, tot i anar avançant en la línia d'objectius pressupostaris i malgrat anar-nos acostant als límits que fixa la Llei, més endavant també hi tornaré.

El tercer paràmetre de control està centrat en l'estabilitat fiscal i fa referència al límit del pes de la imposició directa en el conjunt dels ingressos provinents dels impostos vigents. Aquesta limitació també està projectada dins del Marc pressupostari i també està dins dels límits previstos a la Llei des del primer any.

Així, en aquesta revisió del Marc pressupostari 2016-2019 aprovat ara fa dos anys hi trobem una evolució coherent amb la gestió pressupostària i ens permet mantenir uns objectius previstos dins del marc de la llei. Un engranatge de gestió pressupostària que anem complementant any rere any. No ens hem d'oblidar que el Marc pressupostari no és més que això, un Marc, i s'ha d'anar fent efectiu a través dels pressupostos de cada any.

Així, en primer lloc, es va elaborar el Marc pressupostari a finals de l'any 2015 i es van fixar els objectius generals d'estabilitat pressupostària pel període de quatre anys.

En segon lloc, el pressupost de cada exercici detalla, dins dels límits del Marc pressupostari, els programes d'actuació.

I finalment, via la gestió dels ministeris s'executa el pressupost amb la clara voluntat de millorar les previsions, i en aquesta execució és en la que ens hem de centrar a l'hora de valorar, i és la que ens ha de permetre afirmar el compliment, o no de la Llei. I no hem d'oblidar que sistemàticament els darrers cinc exercicis, inclòs també el que estem executant en aquest moment, s'han millorat les previsions pressupostàries i, per tant, ens hem situat per sota dels dèficits previstos, per tant ens hem situat per sota de l'1% de dèficit en relació al PIB, i per tant, també ens hem situat, hem anat disminuint la relació de l'endeutament en relació al PIB que, com els deia fa una estona, creix per damunt dels dèficits que generen.

Dit això, em permetran que tal i com els vaig avançar en la meua compareixença en la comissió per presentar el pressupost i l'actualització del Marc pressupostari, comparteixen vostès algunes reflexions sobre la Llei de sostenibilitat de les finances i de l'estabilitat financera i fiscal.

Res que no m'hagin escoltat dir i en la línia del que ja vaig apuntar en el criteri que va emetre el Govern pel debat de la Llei o en la defensa del primer Marc pressupostari. La diferència és que en aquell moment eren apreciacions intuïtives i ara estan madurades des de l'experiència de dos anys d'estar en vigor la llei que vam aprovar en aquell moment.

Vagi per endavant, Sr. Gallardo, que el Govern continua compartint els objectius essencials de la llei i que quedarien resumits bàsicament en dos si ens centrem en el debat del Marc pressupostari: evitar que l'endeutament públic superi un límit que posi en dubte la capacitat de finançar-lo i amortitzar-lo, no permeti garantir els serveis públics i posi en perill l'Estat del benestar; i dos, que es preservi una proporció raonable entre la imposició directa i la indirecta coherent amb la realitat d'un país

eminentment turístic que rep un nombre de visitants cent cops més gran que el nombre de ciutadans.

Per tant, creiem que els diferents límits d'endeutament que preveu la Llei i la limitació del pes de la imposició directa sobre el total d'impostos directes i indirectes s'han de mantenir i, fins i tot es poden millorar seguint estrictament l'esperit de la Llei.

Per contra, els altres dos paràmetres, la despesa màxima permesa i l'evolució de la despesa corrent, creiem que s'han de repensar.

Els mecanismes que es van establir per fixar-los són massa complexos i acaben tenint un efecte pervers que dona poc marge de maniobra al Govern a l'hora d'elaborar el seu projecte de pressupost. A la pràctica, l'aplicació conjunta dels dos paràmetres no dona resposta a la realitat de l'estructura del pressupost de l'Estat ni de les seves necessitats.

La conseqüència pot ser que complint el límit màxim de despesa, impliqui situar la despesa corrent molt per sota del límit de la mateixa que preveu la pròpia llei, i al mateix temps, porti inevitablement a haver de reduir excessivament les despeses d'inversió. Unes conseqüències que aquest Govern creu que no es poden assumir sense posar en perill serveis i sense situar les inversions per sota del necessari.

Certament, i cal dir-ho, no era fàcil la tasca legislativa de quadrar les fórmules que pretenien limitar la despesa i a l'hora tenir present la tendència de la despesa al llarg dels anys.

Cap Govern, i menys els ciutadans, es poden permetre canvis sobtats en els pressupostos de la despesa corrent d'un any per l'altre. D'una banda l'anàlisi dels pressupostos i de les liquidacions que es va fer en confeccionar la llei dels darrers quinze anys, demostraven un augment sistemàtic de la despesa corrent per damunt dels creixements dels PIB's dels quinze anys. Per tant, això acaba donant una tendència pressupostària, i a més a més, acaba consolidant compromisos per part de l'Estat.

I això ens porta a una altra qüestió que també m'han sentit dir en moltes ocasions. Més del 80% del pressupost de funcionament ja està compromès abans d'elaborar-lo.

Per tant, aquesta és una dada que no es pot eludir a l'hora de fixar els paràmetres de confecció dels pressuposts.

Senyores i senyors consellers, l'experiència recollida ens porta a pensar que l'objectiu d'evitar sobrepassar límit d'endeutament ha de venir d'una fórmula menys sofisticada però igualment efectiva, senzillament, limitar els dèficits anuals.

De fet, això és el que ens hem imposat aquests darrers anys presentant pressupostos que no representessin un dèficit superior a l'1% del PIB. Podria haver-hi la por de pensar que aquesta mesura no és suficient, perquè es podria aconseguir l'objectiu de tenir dèficits per sota de l'1% a base de pujar els impostos. De fet, és el que clarament ens ha dit el Sr. Gallardo. Per això cal conjugar aquesta mesura amb la limitació de la proporció entre els ingressos per la imposició directa i la indirecta.

Avui tenim la sort de disposar, -tenim la sort de disposar, Sr. Gallardo-, d'un marc fiscal suficient. Ni calen nous impostos ni cal pujar els tipus d'impostos directes. Cal això sí, acabar de consolidar els impostos existents i desplegar tots el seu potencial. Es tracta en definitiva, que amb l'actual marc impositiu i amb els actuals tipus impositius, el Govern de torn pugui desenvolupar les polítiques que cregui oportunes i pugui triar un mixt coherent amb aquests objectius de despesa corrent i inversió.

El Marc pressupostari pot continuar sent una eina excel·lent de planificació a mig termini, i una eina al servei dels objectius d'estabilitat pressupostària i fiscal. De fet, tan de bo l'haguéssim tingut durant els anys 2000, al principi dels anys 2000. Però ho pot ser sense que calgui manillar la capacitat dels governs de definir, via pressupost, la seva política.

No s'equivoqui Sr. Gallardo, si creiem que cal repensar alguns aspectes, -alguns aspectes, no tota la llei-, de sostenibilitat de les finances i estabilitat pressupostària i fiscal, tot i mantenint, per tant, aquests objectius essencials dels que he parlat abans, no és per les dificultats de fer el proper pressupost. Finalment, el proper pressupost és un, i no en tingui cap dubte, el podem fer i el farem, i si cal fer-lo amb l'actual Llei, també ho farem. Però el problema és que no podem governar, no es pot pretendre governar només a curt termini i pensant, per tant, amb el Govern de la propera legislatura, hem d'introduir els canvis que, insisteixo, mantenint els objectius que preveu la Llei d'estabilitat pressupostària permetin alhora un marge raonable per dur a terme les polítiques que es creguin necessàries en funció del Govern que surti elegit.

Per això, un cop superat el debat a la totalitat del pressupost de l'exercici 2018, demanaré una compareixença a la Comissió de Finances per proposar-los-hi un pla de treball per abordar les modificacions de la Llei, bàsicament en els aspectes que els hi acabo de comentar i reforçar aquells altres que, des del debat plural entre totes les forces polítiques, es creguin necessaris.

I per tant, ho faré amb la voluntat que durant el proper període de sessions pugui debatre's aquesta modificació del Projecte de llei.

Dit això, permeti'm, Sr. síndic, que em refereixi a alguna de les qüestions a les que ha fet referència el Sr. Gallardo. La primera hi ha dedicat un temps substancial al que va acabar centrant el debat del Marc pressupostari el passat debat el febrer de tot just fa un any, i és el fet de si es complia o no es complia l'article 12.5 de la Llei.

Miri, el que li vaig dir en aquell moment li continuo dient. Vostè hàbilment ha fet referència a CTRASA, ha fet referència a una qüestió molt puntual de tresoreria d'Andorra Turisme, però no ha fet referència a allò que va centrar bàsicament el seu debat i que va centrar la seva tesi, i era l'INAF. Evidentment, el Tribunal de Comptes no fa cap referència al tema de l'INAF perquè no s'hi escau, i aquí va haver-hi bàsicament la discrepància entre aquell debat, el Sr. Pintat i jo mateix.

Però en tot cas, el que hem de fer és centrar el debat en allò que té interès i recollint, per tant, el que vostès van dir en aquell debat i recollint, també, no ho oblidí, un acord unànime pres per aquesta Cambra en el transcurs dels debats d'orientació política que va acabar generant una resolució. Efectivament, el Govern, com no pot ser d'altra manera, ha introduït una modificació de l'article 12.5, no per canviar en res l'esperit del que entenem volia la Llei de sostenibilitat, sinó senzillament per clarificar-ne el redactat i que no tornem a perdre el temps amb una discussió que no ens aporta res.

Però en tot cas, fixi's bé, canviant aquest redactat en res haurem de canviar la política pressupostària de CTRASA, ni en res canviarà el balanç de CTRASA, canviarem el redactat, mantindrem l'esperit de la Llei i estarem allà on estàvem i ens estalviarem debats estèrils que, insisteixo, no ens porten res.

Ens deia vostè, i ens ha fet una gran dissertació sobre si les previsions del PIB són o no encertades. Miri, les previsions del PIB...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Vaig acabant Sr. síndic.

... no es comparteixen, senzillament, el que fan els tècnics, els que en saben, és posar-les a disposició dels polítics, en aquest cas nosaltres, i nosaltres, a partir d'aquestes dades fem, elaborem els nostres projectes de pressupost en aquest cas, o les nostres polítiques. No les elabora el Govern en el sentit

polític, les elaboren els tècnics. I per a la seva tranquil·litat, i si s'ha mirat el PIB del primer i segon trimestre de l'any 2017, veurà que ja estem en creixement del 2% aquest any 2017. I ja li anuncio que, o divendres o dilluns de la setmana que ve, ja es publicarà el PIB del tercer trimestre, i reitera aquest creixement al tomb del 2%, concretament em sembla del 2,1% pel tercer trimestre.

Per tant, efectivament, volem ser prudents en les nostres projeccions, crec que tots els pressupostos que hem presentat han sigut prudents en les nostres projeccions, però al final les hem d'anar actualitzant a mesura que consolidem les dades i passen de previsions a fets tangibles.

El pressupost i el Marc pressupostari es basen, per tant, no en previsions del que creiem que anava a succeir el 2017, ara ja ho fem en base a allò que sabem que succeirà al 2017, que està succeint i que, per tant...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

... ens permet projectar de cara al 2018 i 2019.

Ho deixo aquí Sr. síndic, segur que tindrem ocasió, hi ha algunes qüestions que ha comentat el Sr. Gallardo que crec que mereixen ser respostes. Però en tot cas en les rèpliques ho podrem fer.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Començaríem ara pel Grup Parlamentari Mixt. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet teniu un minut i trenta segons.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Em resulta difícil poder donar suport al Marc pressupostari.

Tot i que no cal que es compleixi fins el proper any, el Tribunal de Comptes adverteix que l'objectiu de despesa permesa i l'objectiu de la despesa corrent o de funcionament no es compleixen.

Aquest incompliment ens pot avocar, si les coses continuen igual, a un incompliment al 2019, aleshores els objectius marcats a finals del mandat no s'assoliran i provocarà un incompliment de la llei.

Existeixen diverses incògnites sobre determinats paràmetres:

No es coneixen les obligacions de l'Administració derivada dels compromisos internacionals

No tenim, ni de bon tros, estabilitzada la despesa sanitària, ni del sistema de pensions.

Seguim sense tenir dimensionada l'Administració pública ni la despesa de personal.

I això provoca un límit de la despesa excedit i un límit de capacitat d'endeutament excedit.

Cal encarar de forma ferma les reformes escaients per tal d'homologar-se al que dicta la llei.

Perquè fer encaixar les xifres de forma artificial no és l'objectiu de la regla d'or.

Ha de ser l'eina que un cop ajustats els indicadors macroeconòmics del país ens obligui a reflexionar sobre cap on volem anar i quines són les mesures estructurals que cal emprendre.

I ara per ara em resulta difícil de visualitzar tot aquest anàlisi a mig i llarg termini.

Entenc les dificultats en el compliment, i si realment el que cal és obrir un debat per analitzar i adaptar la llei a la realitat sense trencar la seva filosofia de control del dèficit, aleshores m'hi trobaran, però mentrestant votaré favorablement a l'esmena a la totalitat del Marc pressupostari.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

En els anteriors debats de totalitat al Marc pressupostari per al període 2016-2019, vaig posar de manifest la poca efectivitat de la Llei 32/2014.

Avui el debat s'agreuja perquè al Govern de DA se li esgota el marge de maniobra per a justificar l'incompliment de la llei.

Ens dèieu que era un document dinàmic que necessita ser actualitzat periòdicament. Però hi ha un problema que cada exercici es fa més gran.

Enguany es torna a incomplir l'objectiu de la despesa màxima permesa en base a l'article 15 de la Llei, en uns 8,6 milions d'euros.

Tampoc es respecta el compliment de la despesa de funcionament en base a l'article 16 de la Llei en uns 4,9 milions d'euros.

I així ho manifesta el Tribunal de Comptes en el seu informe.

Algú es pot creure que si aquests dos paràmetres no s'han respectat en els tres exercicis anteriors serà capaç el Govern d'assumir el seu compromís pel 2019?

I aquí és on radica el mal plantejament de la llei.

Heu anat justificant els incompliments reiterats amb la interpretació que feu de la llei, dient que no cal que s'apliqui any per any, sinó que s'haurà de complir el darrer exercici, és a dir, el 2019.

I ara sabedors que tampoc respectareu la llei al final dels quatre anys, el propi cap de Govern sense cap vergonya anuncia que caldrà canviar la llei.

El ministre de Finances, ho acaba de dir també, i en compareixença davant de la Comissió Legislativa de Finances a mitjans del mes de novembre per a explicar les línies mestres del pressupost, ens avançava que al seu entendre caldrà no tardar massa modificar la llei d'estabilitat financera.

Reconeixia que el seu compliment es fa difícil sense fer ajustaments i, per altra banda, que el seu compliment de forma indefectible obligarà a reduir substancialment les partides d'inversió.

Curiós canvi d'actitud quan ara fa tot just tres anys en el debat de votació de la llei el mateix Sr. Cinca defensava aferrissadament la conveniència de la llei, dient que així es llançaven missatges de seriositat, de voluntat d'estabilitat fiscal, de rigor i de garantia de futur entre altres virtuts. Ho diu el Diari de sessions.

Sobren les paraules. Seriositat? On és la seriositat d'aquest Govern?

Una mala llei, la Llei 32/2014 que DA no s'ha cansat de pregonar als quatre vents, com a la pedra filosofal salvadora de tots els mals i en particular de les finances de l'Estat.

L'arrogància de DA, recolzada en una confortable majoria absoluta, no us va permetre de considerar els advertiments del portaveu parlamentari de la meua formació que alertava encertadament de les limitacions i de les traves que la llei podia causar per a determinades polítiques.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

Vaig acabant Sr. síndic.

Ara es confirma la vostra temeritat.

Una llei que només serveix per posar entrebancs o que acaba fent que governi la tecnocràcia davant les idees programàtiques elegides en sufragi.

Perquè la llei per si sola no pot resoldre o almenys corregir dos elements diferenciats i que no cal confondre com són la desviació pressupostària i el malbaratament de cabals públics.

En definitiva, estem davant d'un Marc pressupostari que s'ajusta a conveniència del Govern quan no agrada, i que únicament serveix per generar limitacions que, a la llarga, poden produir un ofegament de l'economia i un fre a la represa econòmica dels propers anys.

Per aquests motius, el meu vot serà favorable a l'esmena a la totalitat presentada.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers socialdemòcrates.

Sr. Pere López teniu 4 minuts i 30 segons.

El Sr. Pere López.

Gràcies Sr. síndic.

Som en un nou debat del marc pressupostari a les portes del pressupost de l'any 2018, però aquí el que realment importa són les dades del pressupost de l'any 2019.

Un pressupost que no entra dins de la llei que DA va aprovar en la passada legislatura i justament el primer any en què aquesta llei s'havia de complir de manera efectiva.

I per què s'ha de reformar aquesta llei de la regla d'or? O per què cal aquesta modificació que el Sr. Cinca ens explicava? Doncs per explicar-ho també o intentar-ho explicar amb paraules clares i planeres i que tothom ens entengui perquè el Govern necessita gastar més del que la llei li permet. I aquesta és l'única realitat Sr. Cinca, després m'hi referiré als seus esforços per distreure una mica el debat, però el debat al nostre entendre és aquest. El Govern tenia una limitació en la despesa provinent de la llei que va impulsar el grup parlamentari, i ara pel pressupost de l'any 2019 necessita gastar més. Gastar més per part d'un govern que, en parlàvem en el debat anterior hem vist quina gestió fa dels diners públics tant a Govern com a les entitats parapúbliques.

Sr. Cinca ens diu que el límit de la despesa no era una des les prioritats de la llei. Jo he mirat, he llegit aquests dies el criteri que vostè va emetre amb motiu de la proposició de llei i també m'he mirat les intervencions que va fer vostè tant en l'admissió a tràmit com el dia de l'aprovació de la llei. Vostè en el criteri diu clarament i ho tinc aquí que el Govern

està d'acord amb la regulació de la despesa màxima que s'estableix a l'article 15 de la proposició de llei. Comparteix perfectament aquest criteri i és més amb la intervenció que es fa, amb el debat de l'admissió a tràmit, entenc que aquesta, que hi havia hagut alguna referència no presentarà problemes en la seva aplicació.

El llavors president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, el Sr. David Rios li va dir ja en aquell debat que aquesta llei no seria aplicable. Es va oferir per treballar conjuntament, el que vostè fa ara amb un pacte d'Estat o amb un treball conjunt per fer una llei que sigui realment aplicable i que es pogués mantenir en el temps, una proposta que vostès com tantes vegades doncs van rebutjar i van optar per legislar en solitari.

Perquè aquesta llei, Sr. Baró aquesta vegada em referiré a vostè, és una llei que emana del grup parlamentari, de fet, les dos lleis estrella del grup parlamentari són la llei de serveis socials i la llei de la regla d'or, dos lleis que donen a parlar dia sí i dia també i que són contínua font de problemes, de problemes en l'aplicació, de modificacions substancials una darrera de l'altra. Ara en aquesta legislatura ho han intentat de nou amb una tercera llei que també segurament oferirà un paquet de lleis, oferirà un ampli debat com és la modificació del Codi de relacions laborals. Vistos els precedents del treball del grup parlamentari no cal esperar un gran treball en aquest sentit.

I finalment i ja per acabar i aprofitant que encara tinc una mica més de temps, la llei de la regla d'or no s'entén sense la seva història, i com que aquí tot sovint fem classes d'història, penso que és bo que ho recordem per si algú no ho té present.

Demòcrates per Andorra es va presentar a les eleccions de l'any 2011 dient que no posaria l'IRPF, sabent perfectament que l'IRPF era una llei absolutament imprescindible per signar convenis per evitar la doble imposició, i que per tant, quan van guanyar les eleccions van haver de legislar.

Com a conseqüència d'aquell greu incompliment electoral i d'aquella falta a la veritat, perquè no se m'enfadi Sr. Martí, no utilitzaré paraules més fortes, la reacció va ser improvisar aquesta llei de la regla d'or. Com que s'havia de complir l'any 2019 doncs ja arribarà perquè fins el període que hi ha entremig no s'havia de complir, no hi havia cap problema i som a les portes del 2019 i aquesta llei doncs s'ha de modificar. El Govern necessita gastar més i estaria bé Sr. Cinca que no intenti ara entendre que l'únic objectiu d'aquella llei era limitar l'endeutament. El que vostès estan fent ara és una demostració del

fracàs d'aquell projecte de llei i de la seva necessitat de gastar recursos de manera descontrolada.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana - Ciutadans Compromesos, té la paraula el conseller, Sr. Carles Naudi. Té set minuts i mig.

El Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells:

Gràcies Sr. síndic.

Avui el que estem debatent és el Marc pressupostari que emana de la llei de la regla d'or i que en definitiva el que posa aquesta llei i per tant el Marc pressupostari, són una sèrie de topalls que ens han de garantir als andorrans que l'Administració central i els comuns segueixin uns límits d'endeutament, de despesa pública, etc., etc., que ara s'han anat comentant.

I ara sentim que ho volem modificar. Que el Govern demana que això s'ha de modificar. Bé, ja hi estem d'acord perquè s'està demostrant que no funciona. Però amb el que no estem d'acord és en fer un full d'Excel, unes sumes i unes restes perquè al final del dia ens quadri tot i estiguem dins de la llei. En això no hi estem d'acord. És a dir, modificar fórmules i paràmetres perquè ens quadri els números, amb això no hi estem d'acord.

El que volem nosaltres cinc és un Marc pressupostari que sigui una autèntica eina de previsió, una eina de gestió. Vostè ho ha dit Sr. ministre. El Marc pressupostari hauria de ser una eina de gestió, de planificació, i el que hem de fer és ajustar la despesa a les necessitats reals, a les necessitats que siguin eficients, als compromisos reals -i tots sabem que ens en vénen molts a sobre-, i determinar quina és aquella administració que ens puguem permetre, que ens vulguem permetre, que és sostenible, que puguem pagar sense ofegar als contribuents, -sense ofegar als andorrans-, i saber fins on el nostre Estat és sostenible. Aquest és el Marc pressupostari que volem! No un Marc pressupostari que modifica un Excel, que modifica unes sumes i unes restes perquè, al final, diguem com l'any passat que estem a dins per 50.000 euros o aquest any per 300.000 euros estem a dins, perquè estem al límit i el vol d'una papallona ens faria estar a fora.

Llavors, s'ha de canviar aquesta regla d'or... sí, s'ha de canviar per moltes coses, no només per quadrar la fórmula.

Creiem que entre tots hem de procurar que el país cada dia sigui més competitiu, i ara ho acaba de

mencionar el Sr. ministre. El PIB sembla que està pujant. I com li deia, determinar quina és la despesa que ens puguem permetre i quin és el topall màxim, per tant, d'impostos que poden ficar els nostres conciutadans. El que no podem fer és que les arque de l'Estat creixin només a base de pujar els impostos, i aquí celebri Sr. Cinc que digui que els impostos del tipus impositiu no pujaran. Però, quan diu que es consolidaran i que s'acabaran d'explotar el seu potencial, al final el que vol dir és que hi ha més pressió fiscal, tot i que el tipus nominal no puja.

Per fer això paral·lelament s'han d'ajustar les ineficiències. Ara que estem en període d'anàlisi de pressupost vostè ha dit que: *"El 80% de la despesa ja està compromesa"*. Bé, doncs, hi ha un 20% que si no està compromesa es pot ajustar i determinar quins serveis volem per Andorra. Evidentment hi ha de treballar la gent, la gent s'ha de guanyar la vida, la gent ha de cobrar el sou, però s'ha de ser eficient i s'ha de pagar per treballar.

Amb això tindrem una visió molt consolidada del nostre Estat de quines despeses podem i volem assumir, que es poden permetre pel nostre país, per Andorra, i com deia tenint en compte els compromisos, i ens en vénen. Ens ve l'Acord d'associació, és a dir, ens vénen tots els compromisos que aquí ja estem acostumats. *"És que això ens ho demana el Moneyval"*, *"Això ens ho demana l'OCDE"*, *"Això ens ho demana el Global Fòrum"*. Són compromisos externs i els volem complir. Això tindrà un cost. Quin cost tindrà tota la transposició de directives europees? Doncs, tindrà un cost. I això el Marc pressupostari a dia d'avui evidentment que en termes cronològics encara no entra, ho haurem d'acabar contemplant i, si més no, hi haurien d'haver unes línies en aquest Marc pressupostari dient: *"Atenció! Vénen corbes"* Quines corbes vénen? Ve Europa, ve la reforma de la CASS, ve la reforma de les pensions, ve la reforma de la funció pública, i en definitiva també incerteses com les que poden venir, com diu l'informe, d'Standard & Poor's, -en marca tres, d'incerteses.

De la mateixa manera, Sr. ministre, que li reconec que evidentment el PIB vostès diuen que s'ajusta a l'alça i, ja li dic, Standard & Poor's també ho diu. Vull dir, no ho diu qualsevol persona del carrer o qualsevol persona inexperta, ho diu Standard & Poor's, les perspectives de creixement per Andorra són bones i ho celebrem. Tan de bo siguin més bones del que diu Standard & Poor's o del que diu el propi Departament d'estadística!

Per cert Sr. ministre, a la web de Finances, a l'apartat de ratis del país, no sé trobar més enllà de l'any 2013 els informes de Standard & Poor's.

De la mateixa manera que Standard & Poor's li confirma les previsions del PIB que ajustant-les li permeten quadrar per 300.000 euros el Marc pressupostari, també li fa previsions com litigis que es puguin perdre des del punt de vista estatal amb alguna empresa del sector financer, ens poden suposar un dalt a baix.

Per tant, aquesta eina de gestió ens ha de servir per dibuixar varis escenaris i, com li deia, els escenaris els sabem, els tenim sobre la taula, les pensions, la CASS, la reforma sanitària, algun dia suposo que es parlarà d'educació... Europa, -i això s'ha de contemplar. No podem només fer sumes i restes mirant a curt termini per acabar quadrant amb un ajust del PIB per 300.000 euros.

Fent això podrem planificar, ens podrem anticipar i podrem anar nosaltres de forma planificada a demanar ajuda o a exigir coses. Ara el que està passant és al revés, que com que anem com aquell qui diu a corre cuita estem ara sempre que ens ve a exigir el Moneyval, que ens ve a exigir la UE, estem sortint a llistes grises... Fem els deures! Comencem a planificar ara i serem nosaltres els que podrem demanar coses perquè estarem fent els deures.

Perquè al final, l'únic que trobem són que ens pugen les obligacions, que cada cop tenim més compromisos i poc a poc aniran desapareixent els pilars econòmics del país i aniran desapareixent els llocs de treball.

Per un altre costat, com deia, tenim els ingressos que vénen dels impostos que vostè diu que ara els volen consolidar i acabar d'explotar el seu potencial. Pensem que... val, pugen els impostos en termes absoluts però que això vingui d'un creixement del PIB, que no vingui d'ajustos, de coses com els règims especials o el que ara es pot deduir, o el que ara no es pot desgravar.

Si el PIB cau una mica, tot se'n va en orris! No s'aguanta el Marc pressupostari però sobretot no s'aguanta l'economia i no s'aguanten els llocs de treball i, llavors tot se'n va en cascada cap avall.

En aquest sentit, les polítiques econòmiques que pensem que s'haurien de fer haurien de ser una mica més anticíclics i no els hi dic que no s'hagi de fer inversió, ni molt menys, però si mantenim la inversió estable -ara estem parlant d'entre 40 i 50 milions anuals-, hi hagi bonança o no hi hagi bonança, què passa? S'inflaciona l'economia, ara estem en un moment que les dades són positives, molts més llocs de treball, ha de venir molta més gent de fora perquè hi ha molta feina i no es dóna a l'abast, i després què passarà... caiguda en picat? Per què no aprofitem els moments de bonança econòmica per fer contenció i rebaixar deute? No dic que no s'hagi de fer inversió,

dic que es facin polítiques anticíclics, d'aquesta manera podrem incentivar l'economia quan hi ha problemes econòmics.

En definitiva, el Marc pressupostari s'ha de modificar però no per complir els paràmetres i quedar-nos contents perquè estem dins del que marca la Llei, sinó perquè sigui una eina de gestió, de planificació i que ens permeti afrontar el futur amb garanties. I és evident que li agafem la mà estesa, Sr. Cinca, que cal assentar-nos per parlar d'un nou Marc pressupostari. Però, ja li dic, no només un Excel, no només unes sumes i unes restes per quadrar.

Un element nou. Veig que estic fora de temps Sr. síndic per tant a la rèplica, si és que n'hi ha, li desgranaré el que pensem del Marc pressupostari en concret que tenim a sobre de la taula.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula el conseller, Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Avui per tercer any ens trobem debatent el Marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat per al mandat 2016-2019. Aquesta vegada l'actualització en data octubre 2017.

Aquest fet, que al nostre entendre no s'hauria de donar, és fruit d'una lectura estricta en la interpretació de la Llei de la regla d'or en relació a com s'ha de tramitar una simple i mera actualització del Marc pressupostari que es va aprovar el primer any de mandat.

Entenem que aquestes actualitzacions, purament de tràmit i per tant que no canvien la substància del primer Marc aprovat, no haurien de requerir que cada any es votessin al Consell General. Dit d'altra forma, si el Marc pressupostari és el mateix proposat al dia, i si no suposa una alteració significativa del que ja es va aprovar, creiem que no cal revalidar allò que ja estava validat.

Ara sí, entrant en matèria, un any més disposem d'un instrument rigorós per la racionalització de la gestió pressupostària; instrument, cal dir, que el Grup Parlamentari Demòcrata va impulsar la legislatura passada i que ens obliga a reflexionar sobre les finances públiques, els objectius de futur del nostre país i la sostenibilitat del nostre model econòmic-fiscal.

Mai havíem tingut una eina que ens permetés veure tan clar el rumb de la nostra política pressupostària.

No es tracta, -com s'ha dit en alguna ocasió i avui s'ha repetit en el Consell General-, d'un mer full d'Excel on es van canviant les dades fins que quadrin. Tampoc d'un pur exercici de filibusterisme. Es tracta d'una eina de gestió flexible que s'ha d'actualitzar periòdicament, no per quadrar els números, -com deia un conseller-, sinó perquè aquesta és la naturalesa de l'eina. Els imports i projectes concrets són els que es fixen a la Llei del pressupost i el Marc pressupostari és un full de ruta a adaptar el context econòmic. Si no s'entén això és que no s'entén la finalitat del Marc pressupostari.

El primer llinard que estableix el Marc pressupostari és el de l'endeutament. Enguany la nova actualització del Marc pressupostari parteix del PIB nominal de l'exercici 2016, situat en 2.584 milions d'euros i s'actualitza amb una taxa de referència estimada de creixement del PIB del 2% pel 2018 i del 2,60 pel 2019.

És cert que les previsions de creixement del PIB de la present actualització del Marc pressupostari estan per sobre de les projectades l'any anterior, i que en més d'una ocasió s'ha titllat aquestes previsions d'inflades. Ara bé, si miren el Marc pressupostari que vam aprovar fa dos anys, aquest preveia un PIB pel 2016 de 2.570 milions d'euros. L'actualització de l'any passat preveia un PIB pel mateix any de 2.576, 6 milions per sobre. I finalment, el PIB del 2016 ha estat de 2.584 milions, 14 milions per sobre del càlcul pressupostat.

Per tant, la realitat demostra que aquestes projeccions no són, i perdoni el col·loquialisme, un brindis al sol, sinó que són totalment correctes.

Amb aquestes previsions de creixement del PIB, el nivell d'endeutament de l'Administració de l'Estat a finals del 2018 serà de 993 milions d'euros, un 36,86% del PIB per sota per tant del límit màxim del 40% establert per la Llei.

Cal recordar aquí que els pressupostos liquidats pel Govern de DA sempre han estat millor que els pressupostats. L'any 2015 es preveia tancar l'exercici amb un endeutament de l'Administració General de l'Estat de 909 milions d'euros. Però finalment es va tancar l'any amb un deute de 905 milions d'euros. De la mateixa manera el deute pressupostat pel 2016 va ser de 947 milions d'euros, i l'import liquidat va ser de 931 milions.

Per primer cop en més de vint anys, la liquidació del pressupost del 2016 ha presentat superàvit de caixa de 23 milions d'euros i un superàvit de gestió de 39 milions d'euros.

Per tant, reiterar-nos en el fet que el nostre grup parlamentari dóna suport a un marc pressupostari acurat, seriós i amb hipòtesis de treball que, tal com queda palès, són totalment acurades.

Per acabar aquest primer punt, voldria afegir, per evitar confusions com les que va tenir l'any passat, que el Projecte de Llei del pressupost per al 2018 en la seva disposició final cinquena preveu, precisament, una modificació de l'article 12 de la llei de la regla d'or, sobre la limitació de l'endeutament en la que s'especifica que aquelles entitats amb una participació majoritària de l'Estat, hauran de presentar estats consolidats a efectes de seguiment, però que en tot cas, es continua considerant que el deute d'aquestes entitats no computa a efectes de calcular el deute de l'Administració general.

Dos dels altres llinars a actualitzar són els de la despesa màxima permesa i el de la regla de la despesa corrent o de funcionament. El primer dels dos estableix que seguint els càlculs que marca la llei, la despesa, màxima permesa per l'exercici 2018 no hauria de superar els 442 milions d'euros, sense incloure la variació d'actius i passius financers.

El segon llinard estableix que la variació de la despesa de funcionament per l'exercici 2018 no hauria de superar la taxa de referència de creixement del PIB, és a dir el 2%.

El Projecte de llei de pressupost pel 2018 sobrepassa ambdós llinars amb una despesa màxima pressupostada de 451 milions d'euros aproximadament i una previsió de variació de la despesa corrent del 3,30%, 9 milions d'euros i un 1,30% per sobre els llinars establerts.

Des del Grup Parlamentari Demòcrata instem el Govern a reflexionar. Pot o no pot corregir aquest 2% de despesa sobrepassada? Existeix la possibilitat d'estalviar 9 milions d'euros en la despesa pressupostada sobre un total de 451 milions d'euros?

I diem reflexionar però també volem dir actuar. Actuar en conseqüència a les conclusions de dita reflexió. Si la despesa no pot ser corregida, a iniciar un diàleg transversal per corregir una llei que especifica quelcom d'impossible. Però també podria ser possible la correcció d'aquesta, i entenem que l'actuació hauria de ser aquesta rebaixa de 9 milions.

Esperem doncs, les seves conclusions.

El quart llinard que el Marc pressupostari també actualitza és el del compte de compensació. Enguany, l'import dotat és de 460.000 euros que sumats als 876.000 euros de l'any precedent fa un total d'1.336.000 euros. Cal recordar que aquesta partida es reserva cada any per si, arribat el cas, un esdeveniment de força major ens obligués a haver

d'actuar amb extrema urgència. En tot cas, amb aquesta dotació del 0,10% del total de la despesa pressupostada, el que fem és anticipar-nos a possibles contingències futures.

El cinquè i últim objectiu de sostenibilitat financera, estabilitat pressupostària i fiscal és el consistent en la limitació del pes de la imposició directa sobre el total d'impostos directes i indirectes que no pot superar el 40% dels ingressos directes i indirectes, un cop restat la taxa de consum i els impostos especials.

La present actualització del Marc pressupostari recull una ràtio pel 2018 del 35,62%, novament per sota del 40% que marca la Llei. Aquest límit és coherent amb el nombre de turistes que rep el nostre país, que com deia el ministre, és de més de 100 vegades superior al nombre d'habitants. Aquest límit també està previst que el compleixi en el pressupost del 2019.

El present Marc pressupostari també recull l'actualització de les projeccions de les principals partides d'ingressos i despeses, de manera que el pressupost per a l'exercici 2019 compleixi amb tots els límits marcats per la Llei.

Partint d'una previsió de liquidació d'ingressos a data 30 de setembre del 2017, s'ha considerat que tots els capítols d'ingressos per impostos directes, impostos indirectes i taxes i altres ingressos, creixeran d'acord amb la taxa de referència prevista de creixement del PIB nominal.

Referent al capítol 5 d'ingressos patrimonials es manté el criteri de repartir el 100% del resultat d'Andorra Telecom però es preveu una davallada dels beneficis. Segons el projecte de pressupost d'Andorra Telecom per al 2018 es preveu una important caiguda dels ingressos del roaming, tot i que la diversificació de les fons d'ingressos així com les inversions financeres, han de contribuir a minimitzar aquesta caiguda.

Sr. Gallardo, ho tenia redactat, he pensat canviar-ho, però després he pensat, bé, valgui la ironia i ho llegiré tal qual.

Més d'una vegada hem sentit en aquesta Cambra com s'acusava el Govern d'utilitzar el dividends d'Andorra Telecom i FEDA per fer quadrar els pressupostos de l'Estat, però a la vegada exhaurir els fons propis d'aquestes dues entitats. Si aquest cop ho torna a tenir a la punta de la llengua, els hi recomano una lectura detinguda del projecte de pressupost d'Andorra Telecom i veuran com pel 2018 es preveu un patrimoni net de 345 milions d'euros. Alhora, si es miren el de FEDA veuran com la previsió és de 166 milions pel mateix any.

Passem a mirar les projeccions de les principals partides de despesa on s'estima un increment de la partida de personal de l'1,76% pel 2018 i del 0,85% pel 2019. Com recull el Projecte de pressupost pel 2018, l'objectiu és crear únicament noves places per implementar projectes estratègics de legislatura o cobrir les places vacants dels cossos especials. Alhora també es continuarà amb la dotació dels plans de jubilació dels funcionaris.

Per tant, i en primer lloc, entenem que el Marc pressupostari respon a la totalitat dels punts que la llei de la regla d'or li demana, actualitzant la projecció que es va aprovar el primer any de mandat a la realitat macroeconòmica.

En segon lloc felicitar el Govern per les liquidacions precedents que demostren una acurada i bona gestió dels recursos públics, tot encoratjant-lo a continuar de forma rigorosa amb les reformes necessàries en tots els àmbits per fer de la nostra, una economia més forta i més competitiva.

I en tercer lloc, i per tot l'exposat, anunciar el nostre vot en contra de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Liberal, i en conseqüència ens manifestem a favor del Marc pressupostari actualitzat per l'exercici 2016-2019.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Obriríem un segon torn d'intervencions.

En primer lloc li correspon intervenir a qui ha proposat l'esmena a la totalitat. Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Parlava el Sr. ministre que aquesta llei, la llei de la regla d'or, doncs, compleix o pot complir amb dos objectius que són evitar l'augment de l'endeutament i limitar el pes de la imposició directa sobre la indirecta. I en canvi, doncs, es fa més difícil que dos altres objectius es puguin complir de cara al 2019 referents a la despesa màxima permesa i la despesa màxima de funcionament.

I parlava d'escenaris perversos que podien produir-se. Uns escenaris perversos que no està de més que els recordi, que preveu aquesta llei, una llei que repeteixo, va presentar la majoria i que entenc que ho va fer amb un objectiu lloable que era el de perseguir i aconseguir una planificació pressupostària que permetés, com ja li he dit abans i que també

comparteixo, la sostenibilitat de les finances públiques.

I també em deia vostè Sr. ministre que tan de bo s'hagués tingut aquesta llei de planificació al 2002. Sí tan de bo s'hagués tingut si s'hagués complert perquè si la llei s'hagués fet com s'ha fet ara, és a dir no havent-se de complir fins quatre anys després i en el moment en què s'ha de complir demanar que es canviï, també em reconeixerà que de poc hagués servit.

Entenc que hi ha part del seu argumentari o de la seva resposta doncs que em donaran en el torn de rèpliques, però sí que voldria fer esment quan ha parlat de què vostè, o almenys ho ha anunciat que no tenen la intenció d'apujar la imposició directa. Jo li he explicat, almenys ho veiem així que eliminant els règims especials i pensem que les possibles eliminacions i deduccions que faran em sembla, o que tenen intenció de fer, doncs això no suposa un augment del tipus d'interès però sí un augment de la fiscalitat directa.

Parlava vostè també i no m'ha acabat de respondre i jo he intentat molt hàbilment malgrat que a mi em deia que ho intentava fer hàbilment, d'evitar el debat del 12.5. Deia vostè que era un debat estèril. No deu ser tan estèril quan en la pròpia llei del pressupost els ha obligat a fer una modificació d'aquest article 12. I també em deia vostè que allò que vam defensar ara fa un any ho vam fer de manera alarmista en relació al tema de l'INAF.

Miri, si vostè reprèn el Diari de sessions, i crec que vostè de fet ja ho sap i per això ha utilitzat justament la figura o l'entitat de l'INAF, de totes les entitats que vam anunciar, ja li vam dir que l'única que enteníem que quedava al marge d'aquest compliment estricte del 12.5 era precisament l'INAF. I en canvi vam centrar els nostres esforços o la nostra crítica constructiva, això sí, en denunciar la situació de CTRASA. Situació, que li torno a dir, ha reconegut el Tribunal de Comptes. Per tant, vostè aquell dia va dir que fèiem alarmisme i que faltàvem a la veritat. Avui diu que allò era un debat estèril i que del que es tracta és de passar pàgina, però en cap cas reconeix que el que vam dir va servir per corregir una situació que per a nosaltres era important, malgrat que per vostè sigui un debat estèril. I és que les lleis s'han de complir. I el que queda clar amb l'informe del Tribunal de Comptes és que CTRASA de moment, en l'exercici 2015, no complia el paràmetre del 50% dels fons propis sobre l'endeutament. I això és així, ens agradi o no ens agradi, li agradi a vostè o no, i crec que això no és alarmisme ni falta a la veritat.

Després, se n'ha parlat en aquest cas, i molt breument respecte al conseller Enseñat dels dèficits de caixa i del grau d'acompliment que s'havia fet en quant al rigor o equilibri pressupostari amb la utilització dels fons de reserva de la STA. Jo havia apuntat algunes dades que com fa vostè també, no sabia si dir-les o no, però ja que les tinc també els hi diré.

Dèficits de caixa de DA sense tenir en compte els fons de reserva d'STA. Haguessin estat 2012: 86 milions, 2013: 24 milions, 2014: 25 milions, 2015: 33 milions, 2016: 8 milions, 2017: 50 milions, 2018: 47 milions. Això per nosaltres és una gestió poc acurada i m'atreviria a dir que no és per penjar-se medalles com sovint ha fet el Govern.

Per la resta doncs esperaré a les rèpliques del Sr. ministre.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Abans d'intentar anar responent a les diverses intervencions que han fet els consellers que han defensat o han contradit l'esmena a la totalitat presentada pel Sr. Gallardo, permeti'm que faci una reflexió més genèrica.

Jo crec sincerament que cometem un error quan avaluem el marc pressupostari com si estiguéssim avaluant el pressupost de cada exercici.

Entrant al debat de si les despeses de personal del capítol 1, previstes en el marc pressupostari al 2019 són unes o unes altres, si la inversió prevista al 2019 serà una o altra, parlar del resum que acaba exposant el Marc pressupostari pel 2019 com si ja fos el pressupost del 2019, és un error, penso.

El Marc pressupostari el que fa és precisament fixar-te on estaran els límits de cada un d'aquests capítols per estar dins de la pròpia llei de sostenibilitat i estabilitat pressupostària. La responsabilitat del Govern serà a l'hora d'elaborar el pressupost, complir amb aquest full de ruta que acaba sent el marc pressupostari. Per tant, no podem avaluar allò que diu el Marc pressupostari per l'any 2019 com si fos ja el pressupost sinó que ho hem d'avaluar com els límits on per complir el que preveu la llei, haurà d'anar en cadascun d'aquests pressupostos. La feina d'aquest Govern a l'hora d'elaborar el pressupost del

2019, precisament serà aquesta, igual que la feina dels propers governs serà anar fent pressupostos que estiguin dins dels límits. O dit d'una altra manera si volen, no tenen perquè coincidir els números de cada capítol del Marc pressupostari amb els del pressupost. El que cal és que el conjunt del pressupost de cada exercici a l'hora de calcular els diferents ratis que preveu la llei estigui dins d'aquests límits.

Per tant, em sembla una mica pervers portar el debat cap on ens està indicant que està en aquests límits el Marc pressupostari pel que fa a l'any 2019.

Segona reflexió genèrica. És important sempre que parlem de pressupost que tinguem la cura de veure què és el que ens diu el pressupost, i quina és la capacitat d'execució que tenim, el Govern de torn, d'aquest pressupost. I aquí hi ha fet referència explícita el Sr. Enseñat i després també ho ha intentat rebatre-ho el Sr. Gallardo, crec que hi ha una mica el nus de la qüestió.

Efectivament el Govern fa el seu pressupost, i a mesura que el va executant, l'intenta anar ajustant en funció de les possibilitats que aquell exercici li dóna en funció bàsicament de l'evolució dels ingressos, i en funció també de les limitacions que té pel que els hi deia abans, perquè una part molt significativa d'aquest pressupost ja està compromesa.

Amb el marge que queda, amb aquell 20% que ens feia referència el Sr. Carles Naudi, doncs es va ajustant. I els darrers exercicis aquesta feina d'ajust ha sigut remarcable. Per què? Perquè ens ha situat sempre per sota del dèficit que havíem previst en el pressupost.

Després podem entrar en com s'ha aconseguit aquest resultat positiu, però en tot cas hi ha una realitat inqüestionable. Tots els pressupostos a excepció del 2012, no vull repetir el perquè, però tots en som perfectament conscients, tots els pressupostos s'han liquidat per sota de la previsió de dèficit que s'havia fet. I això és fruit de la gestió pressupostària.

Per tant, l'anàlisi de si es va o no complir en el Marc pressupostari i de la capacitat que es té d'ajustar-se en aquest Marc pressupostari, vindrà de l'anàlisi de les liquidacions. El que fa el Marc pressupostari d'entrada és fixar-te un full de ruta perquè tinguis unes indicacions clares de cap on has de fer anar cada un dels projectes de pressupost que anualment vas fent.

Feta aquesta consideració, que em sembla que dóna resposta una mica a diverses consideracions que s'han fet des de cada un dels intervinents, ja anant més en concret, algunes de les coses que s'han dit.

En primer lloc, agrair a la Sra. Sílvia Bonet la seva predisposició a parlar del Marc pressupostari. Puc entendre des de la seva respectiva doncs que li amoïni la possibilitat de què aquest s'hagi d'ajustar, i que per tant doni suport a l'esmena a la totalitat, però en tot cas, tingui per ben segur que aquest any 2017 tornarem a estar dins dels límits que preveu la llei, perquè insisteixo amb el que he dit fa una estona, a base de gestionar l'execució del pressupost aconseguirem millorar allò que deia el pressupost.

Tingui per ben segur, que crec que això també ho podem fer l'any 2018, i si cal el pressupost del 2019, si no ens poséssim d'acord en fer la modificació de la llei que el Govern creu que s'ha d'impulsar, doncs també farem un pressupost dins dels límits del Marc pressupostari.

En tot cas, el que caldrà és avaluar les conseqüències de fer un pressupost dins del Marc pressupostari vista la nostra estructura d'ingressos i vista la nostra estructura de despeses. Però en tot cas, li agraeixo la seva predisposició a parlar-ne.

El Sr. Víctor Naudi ens ha recordat, de fet també ens ho va fer al febrer, quina és la definició d'aquest Marc pressupostari i ens ha recordat de què jo mateix vaig defensar la bondat de tenir aquesta eina, una eina de planificació i de rigor. I li reitero, és una bona eina. És una eina de planificació que no s'havia tingut mai. Mai s'havien fet pressupostos pensant en un Marc a quatre anys vista... Mai! Per tant, el sol fet de tenir aquesta eina ja em sembla bo. I també no tingui cap dubte que tenir-la ha ajudat a aquestes consecucions que els deia abans de tancar els pressupostos per sota de les previsions pressupostàries, primer perquè ja ens ha obligat a fer els pressupostos ajustats, els hi deia abans, amb un dèficit previst del màxim l'1% del PIB, ja ens ha obligat a fer un esforç aquí; i després perquè ens ha obligat a fer un esforç de gestió que ens ha situat per sota d'aquest 1%. Per tant, l'eina té aquesta bondat de ser una eina de planificació i una eina de rigor.

Però en el fons en el seu discurs el que ens està dient és: *"Jo no vull una eina que limiti les despeses i no vull una eina que limiti el dèficit"*. Això és el que vostè ens ha dit en la seva intervenció perquè creu que el Govern ha de tenir la potestat en funció de com evolucioni el país tenir eines que li donin marge ampli d'actuació i, per tant, vostè en el fons el que ens està dient és que: *"No m'agrada aquesta Llei perquè posa un límit a l'endeutament, no m'agrada aquesta Llei perquè posa un límit al dèficit i no m'agrada aquesta Llei perquè finalment ens limita la possibilitat de despesa pública"*. Doncs, efectivament tenim models diferents, creiem que sí que cal una eina que limiti l'endeutament, que reguli que aquest endeutament no es controli única i exclusivament des dels

ingressos i que, per tant, posi alguns paràmetres a l'hora de gestionar el pressupost de despeses. Ara bé, entre això i com deia a la meua primera intervenció, manillar excessivament doncs, hi ha un món.

En part de la meua intervenció he respost moltes de les coses que ens deia el Sr. Carles Naudi però ell ha fet cert èmfasi en el tema dels impostos. Ens ha recordat que hi ha a tràmit una llei que regula els règims especials -també ho ha fet el Sr. Gallardo. Jo crec que convindrem tots plegats que parlar de la llei que regula els règims especials en el marc d'una voluntat de canviar el Marc fiscal és fer una mica de trampa. Tots sabem perfectament que aquests règims especials s'han de canviar en el marc del Codi de conducta de la Unió Europea, que s'han de canviar en el marc de les accions BEPS que impulsa l'OCDE, i res tenen a veure amb una voluntat de canviar les regles del joc fiscals. Per tant, em sembla que això no s'ajusta al que vostè estava insinuant o no reflexa el que vostè ens estava insinuant.

El model fiscal -i valgui això també per les reflexions que ha fet el Sr. Gallardo-, els deia abans, és suficient. I sortosament tenim aquest Marc fiscal.

Quan el Sr. Gallardo ens deia en la seva primera intervenció: "*S'ha desplegat una fiscalitat sense precedents*" entenc que el que no vol dir és que no s'havia d'haver fet. Jo crec que aquest Marc fiscal és el que requeria el país, és el que ens ha permès avançar amb moltes de les coses que per exemple també ens deia el Sr. Naudi com les famoses llistes negres o grises. Ens ha permès per sobre de tot tenir una estructura d'ingressos que doni resposta a les necessitats pressupostàries del país, i ens ha permès alhora obrir el nivell de relacions d'Andorra des d'una vessant doncs que estava molt malmesa que és la de la cooperació en matèria fiscal i ha culminat, a més a més, amb la possibilitat de signar convenis de doble imposició.

Entenc que no estem posant en dubte això, perquè si estem posant en dubte això certament el debat ja no ha de ser la Llei d'estabilitat pressupostària, ha de ser una altra; és un debat de model de país i un debat sobre si sense aquesta imposició directa tindríem un país just en el seu repartiment de la riquesa, i alhora un país sostenible que només es pogués sostenir a través dels impostos indirectes. I és més encara, hauríem de veure si aquests impostos indirectes, si únicament ens haguessin de sustentar el pressupost, permetrien que el país continués sent competitiu des de la vessant comercial. Crec que també convindrem que la resposta és: no, no seriem competitiu perquè hauríem de pujar moltíssim els impostos indirectes per compensar allò que avui en dia estem ingressant via els impostos directes que tenen l'altra virtut que és el repartiment de la riquesa i el poder donar

resposta a les necessitats socials i de serveis públics que té el país.

Ja hem fet... També el Sr. Naudi en feia referència i també el Sr. Gallardo, he fet una referència abans al tema del PIB. Insisteixo, el PIB no és el que agrada o no agrada en el Govern de torn, el PIB és el que és, i sortosament penso que tots hauríem d'estar satisfets de què el PIB ha agafat un camí de creixement i que sortosament també aquest creixement ja no és una previsió, és una constatació. Està creixent el PIB de l'any 2017 a un ritme del 2% i en base a aquestes previsions... en base a aquesta realitat hem fet la previsió del 2018 i del 2019, però no l'hem fet tampoc aïlladament, hem anat a veure quina és la previsió de creixement del PIB d'Espanya i quina és la previsió de creixement del PIB de França que són els països que indirectament ens acaben aportant més al nostre, i també l'hem interrelacionat aquí, i hem anat a veure quines són les previsions de l'OCDE i del Fons Monetari, i també l'hem correlacionat.

Per tant, pretendre que el Marc pressupostari és un joc d'un full d'Excel i que anem posant el PIB en funció del que ens convé no només és fals sinó que em sembla que és un menys teniment d'una eina, insisteixo, de planificació i que aporta rigor a la gestió pressupostària.

Ens deia també el Sr. Gallardo: "*De què ens ha servit aquesta Llei?*", de fet ho ha preguntat, ha acabat així la seva primera intervenció, la seva defensa de l'esmena a la totalitat. Miri, jo crec que ha servit de moltes coses, però entre altres li'n diré unes quantes: ha servit per evitar l'escalada d'endeutament que havia agafat al país els anys 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008... Ha servit per això!... Ha servit per això! Només això ja és moltíssim... Només això ja és moltíssim. Amb la mateixa progressió de deute avui estaríem molt per damunt del límit d'endeutament que ens permet el propi Marc pressupostari, que sigui dit de passada és de 1.400 milions d'euros i estem a 1.100 -Xifres rodones. No tinc ara aquí les xifres exactes. Si haguéssim seguit amb aquella progressió estaríem per damunt d'aquest límit... Ha servit per això! Però, ha servit per una altra cosa. Ha servit per moderar el creixement de la despesa corrent també d'aquells anys. Tots aquells anys el PIB... la despesa corrent creixia per damunt del que creixia el PIB, i recordin que alguns d'aquells anys el PIB va créixer significativament... significativament. Doncs, les despeses corrents creixien més. No cal ser un especialista -que no me'n considero-, per entendre que aquella dinàmica, aquella tendència de creixement progressiu de la despesa corrent no es pot aturar d'un dia per l'altre. Tot i així, l'hem anat mitigant, l'hem anat moderant. I l'any que ve, si es

confirma aquest creixement del PIB del 2 o 2,5% el creixement de la despesa corrent liquidat estarà per sota d'aquest creixement del PIB. Doncs, també ha servit per això. Ha servit malgrat l'exercici de confusió que ens porta el Sr. Gallardo parlant-nos del dividend d'Andorra Telecom, per tenir els millors tancaments de pressupost des de l'any 2002. Però, fixin-se bé, fins i tot fent el que ens ha dit el Sr. Gallardo, és a dir exclouent el dividend d'Andorra Telecom, els tancaments serien millors fins i tot així, i m'estalvio preguntar si dins d'aquest exercici d'excloure els dividends d'Andorra Telecom l'hem d'excloure en la seva totalitat o com a mínim ens dóna el benefici de poder utilitzar els mateixos beneficis, els mateixos dividends d'Andorra Telecom que ja s'utilitzaven al 2005, 2006, 2007... perquè li recordo que repartien el 30% dels beneficis en dividend també aquells anys. Però, fins i tot a 0 el resultat seria millor que aquells anys. D'això també ha servit aquesta Llei que es va aprovar al 2014.

I ha servit per una altra cosa, que té el valor que té però que ajuda a l'estabilitat...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...perquè la franja de diferència, el marge de diferència entre el que es pressuposta i es liquida es vagi fent més estret.

Si agafem les liquidacions dels anys en què no teníem aquesta Llei -i especialment de l'any 2005, 2006 i 2007- entre el que es pressupostava i el que es liquidava pot haver-hi diferències de més de 100 milions d'euros... valgui dir també, sempre en negatiu, és a dir, es pressupostava 0 dèficit i n'hi havia 100; ara, la diferència entre el que es pressuposta i s'acaba liquidant és poca, i sempre en sentit positiu. D'això també ha servit aquesta Llei.

Per això creiem que la Llei s'ha de mantenir. Però és veritat, l'experiència, l'aplicació ens fa veure que hi ha coses que cal millorar. I com que venim d'una llei que no existia, és perfectament entenedor que en el primer intent, en la primera proposta, doncs, hi hagi coses que no s'acaben d'ajustar al que després, l'aplicació ens demostra que cal millorar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem ara a la intervenció dels consellers del Grup Mixt.

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Era només per refermar una mica les meves paraules que també, doncs, ha comentat el Sr. ministre. És a dir, jo penso que hi ha dos qüestions importants que cal analitzar i que caldria posar sobre la taula al voltant del Marc pressupostari. Per una banda és si aquest anàlisi anual és realment l'objectiu d'aquest marc, i si cal anar-lo fent o no i si cal modificar-ho, perquè s'entén que és un full de ruta i els límits que es plantegen no es troben en concordança amb el pressupost que es presenta. I llavors la segona pregunta seria que potser el que caldria analitzar és la liquidació.

I tot això probablement serien dos aspectes que crec que caldria realment pensar i plantejar. Però ara per ara, la situació és la que és. Per això m'he ofert a posar aquests aspectes sobre la taula i realment veure si aquest és el camí, Tots tenim la mateixa voluntat, doncs, que hi hagi una sostenibilitat de les finances públiques i que realment hi hagi un endeutament que pugui ser acceptable i una despesa que pugui ser acceptable.

I dintre d'això, doncs, hem de buscar la fórmula probablement entre tots, doncs, perquè això sigui i es pugui assolir.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé començaré pel final per contestar al Sr. ministre.

Bé, la proposta que feia el ministre de modificar la llei davant de la comissió i començar a treballar davant de la Comissió Legislativa de Finances em sembla bé i, per tant, jo estic disposat a participar d'aquest debat. Ho trobo positiu. Com també trobo positiu, doncs, el fet que una llei de sostenibilitat financera estableixi un marc pressupostari o els objectius pressupostaris de qualsevol Govern per un període de quatre anys. Jo crec que això és positiu.

Ara bé, continuo pensant o defensant que una llei que posa unes limitacions tan ajustades com la que tenim, doncs, és una llei absurda i bé, és reconèixer d'alguna forma la incapacitat de qualsevol Govern de complir els seus compromisos, els compromisos

adquirits davant dels ciutadans, davant d'un programa electoral, davant d'unes eleccions, i per tant, jo crec que això ha de prevaldre davant del que seria una llei tecnòcrata, arribats a l'extrem, doncs, es podria substituir qualsevol Govern o tota la bancada governamental, per un simple algoritme informàtic que determinaria exactament, doncs, les partides pressupostàries per cada departament de l'Administració i aquelles partides d'inversió de forma clara al centímetre precís.

Per tant, jo crec més amb l'altre model. Vostè mateix Sr. Cinca parlava de dos models, el seu model i el meu model. Jo crec que més aviat cal que la llei ajusti aquests paràmetres d'inversió a quatre anys, però que sigui molt més generosa en el sentit que ha de prevaldre, doncs, el compromís electoral de qualsevol Govern, el seu compromís davant de l'electorat, per poder assolir els seus compromisos contrets.

Jo crec que més que un esforç...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

Vaig acabant Sr. síndic.

... que no calen tantes fórmules en paràmetres arbitraris prefixats. Jo crec que més aviat el que ha de prevaldre és la dinàmica governamental, evidentment, i en el sentit que si hi ha qualsevol època de crisi, com la que hi ha hagut, doncs, si baixa el PIB i l'activitat econòmica baixa, és quan el Govern, segurament o probablement, hauria d'invertir més per relançar l'economia, i fins i tot tenir capacitat d'endeutament. Estic d'acord amb el que deia el conseller de Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi, en el sentit que s'ha de poder fer polítiques anticíclics.

Per tant, jo crec que per altra banda, que el seguiment i el compromís, també, i ho ha dit també el Sr Cinca, cal que compti. També és important que es pugui fer una bona execució pressupostària, perquè finalment és la gestió del dia a dia la que preval i la que compta per complir el compromís electoral.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers del Partit Socialdemòcrata, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López: (2.25'.31")

Sí, gràcies Sr. síndic.

En primer lloc començaré per aquesta proposta de mà estesa que fa el Sr. Cinca per dir-li que em sembla que és una veritable presa de pèl. Després m'explicaré. Vostè és hàbil. Ens ho està presentant bé, però deixi'm que expliqui el perquè d'aquesta afirmació.

L'any 2013, l'any 2014 quan vostè estaven forts, Sr. Baró, estaven eufòrics i pletòrics, entraven la llei de la CASS i les seves tisorades i s'ho feien sols. Aquell mateix any van fer la gran llei de serveis socials que tres anys, quasi bé quatre anys després encara no saben com aplicar, l'auditoria no s'ha efectuat, la cartera de serveis està a mitges, tot el tema dels obligats familiars es fa i no es fa, segons a qui se li fa i segons a qui no se li fa. I tenim un problema seriós i que en tindrem molts de debats sobre aquesta qüestió perquè hem fet diverses demandes d'informació.

Com deia abans, conseqüència de l'IRPF, vostès fan la regla d'or i són els grans gestors de l'Estat perquè han ficat uns límits d'endeutament de despesa.

I ara quan arriben els problemes, ara ho hem de fer entre tots.

És el mateix plantejament de sempre. Vostès fan tot sols i quan arriba el problema, sanitat fem-ho junts, pensions fem-ho junts. Ara tenim una problema amb la regla d'or que ho van fer sols perquè eren els millors gestors i ara ho fem junts.

A mi em sembla que és absolutament deslleial aquesta forma de governar, d'un Govern que no només és deslleial amb els anteriors governs i particularment amb el Govern del PS, dia si dia també, sinó que també és deslleial amb els consellers d'aquesta Cambra. Vostès governen excepte quan hi ha un sarau. Quan hi ha un sarau ho hem de fer junts. Vostès van fer la regla d'or, vostès van agafar aquests compromisos. Escolti, no la poden complir. Punt número 1: som incapaços de complir el que vam aprovar i a partir d'aquí per què ho hem de fer junts? Què farem el pressupost junts? Per què no han fet el pressupost de l'any 2018 junts?

Els saraus i les coses que no compleixen aquí sí que es giren cap als consellers amb una actitud que jo entenc, és absolutament deslleial.

En relació al que deia el Sr. Enseñat algunes de les seves intervencions m'han sorprès perquè deia que aquest debat creia que no s'havia d'efectuar. M'ha semblat que deia això. Creiem que aquest debat no hauria de tenir lloc, creiem... Jo no sé a qui es refereix perquè em sembla que és Sindicatura qui marca l'ordre del dia, i per tant, aquest "creiem"

hauríem de saber si és un “creiem” majestàtic o a qui afecta, perquè finalment no som els consellers de l'oposició els que determinem si aquest debat ha de tenir lloc o no ha de tenir lloc.

I també ens hauria d'aclarir què pensa el Grup Demòcrata que el Govern superi el límit de despesa permesa, perquè ja entenc si ha votat no a l'esmena a la totalitat, vol dir que ja li està bé que el Govern gastí més, bastant més, de la llei que vostès van impulsar en el seu moment. Tot i que també m'ha semblat que en algun moment obria la porta a què potser no cal canviar la llei i potser es poden ajustar als pressupostos per arribar al final de legislatura. No sé si aquesta part l'he entès bé i si no l'he entès bé, demano que em disculpi.

Al nostre entendre, i amb això coincidim Sr. Cinca, hi ha un parell de qüestions que comparteixo amb el que vostè deia. Això no és un debat del pressupost del 2018, ni dels capítols pressupostaris al nostre entendre, les projeccions del PIB tampoc estan en qüestió perquè és evident que s'estan complint i s'estan respectant. Això és un problema de volum de despesa, hi ha massa despesa, més despesa de la que permetia la llei. I només per aquest motiu cal canviar aquesta llei i donar més marge de despesa.

El Sr. Enseñat, insisteixo, si ho he entès bé, parlava que falten 9 milions i que potser es pot trobar la fórmula per intentar que no calgui canviar la llei abans d'arribar al final de la legislatura. Tot i així, a mi em sembla que falta alguna partida més perquè aprofito per dir-li que vostè, quan es va presentar el marc pressupostari, li vam recordar que les transferències als comuns de l'any 2017 no estaven incloses al pressupost del 2018. Ens va dir que les pagaria via una llei de crèdit extraordinari abans de finals d'any. Però em sembla que ni una cosa ni l'altra. Per tant, potser falten alguns milions més que els que es deia.

I finalment, em costa entendre que aquest Marc pressupostari pugui tirar endavant perquè finalment aquesta Cambra està validant un marc pressupostari que diu que s'incompleix la llei i que aboca a una modificació del projecte de llei. Evidentment veig complicat que el grup de la majoria faci un vot diferent en aquest sentit, però aprovar un document que marca clarament que cal modificar la llei i que per tant, es pot deduir que aquest debat s'hagi de tenir o no, que aquest marc pressupostari no compleix la llei, no sé si és el que correspon fer per part d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana - Ciutadans Compromesos, té la paraula el Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Abans he explicat com veiem nosaltres que sí hem d'afrontar una revisió de la regla d'or, la Llei de sostenibilitat de les finances públiques i estabilitat pressupostària, a vegades costa de dir tota aquesta llei, la llei de la regla d'or, i en quins termes, i no s'enfadin, ho dic amb tot el respecte, no només per ajustar l'Excel i que ens quadri al final del 2019, sinó amb visió de país, per planificar, amb visió estratègica i per fer que l'Andorra del present i del futur sigui millor per tots.

I he dit, ara explicaré en propers torns el nostre vot a l'esmena a la totalitat. Però una mica de memòria com ja s'ha fet en una ronda anterior, i parlem del 12.5 de la llei de la regla d'or. Què diu el 12.5? Ho recordo que les entitats públiques, és a dir societats parapúbliques o participades per l'Estat, o que al costat, l'Estat si més no en controla la seva gestió, no poden tenir més del 50% del seu patrimoni amb endeutament.

I això va ser motiu de controvèrsia l'any passat durant el marc pressupostari i també durant el debat del pressupost. Però bé, fem una mica de memòria. El Tribunal de Comptes què va dir d'Andorra Turisme? Que no complia la llei de la regla d'or en el 12.5.

Què va dir de CTRASA? Que no complia la regla d'or en el 12.5.

Què va dir el Sr. Pintat? Que ja enteníem que l'INAF era creditor per naturalesa, i que per tant s'entenia que el poguéssim excloure d'aquest principi. Però la llei diu el que diu, i aquí els primers en complir la llei han de ser les administracions. Per tant, Sr. cap de Govern, el primer el Govern. Només faltaria!

Entenem que avui quan estem votant el marc pressupostari, aquest incompliment es segueix produint. Si recorden, els hi vam dir aquí al Consell General: “Entre la modificació de l'article 12 de la regla d'or abans del pressupost i el Marc pressupostari. Crec que se'n recordaran que els hi vam dir això.

La modificació del 12 entra amb la llei del pressupost. És a dir que entra de forma simultània, però avui que votem l'actualització o la revisió del Marc pressupostari pel 2016-2019, aquest incompliment es segueix produint igual que es produïa en aquest mateix debat l'any passat. Llavors per coherència i els hi accepto tots els peròs que

vulguin, però l'Estat està incomplint en la mateixa mesura. Tenim societats parapúbliques, l'Estat té societats parapúbliques o societats participades per l'Estat que incompleixen la llei, la llei votada pel Consell General. I per tant costa molt votar a favor d'aquest Marc pressupostari i per tant, no costa gens votar a favor d'aquesta esmena a la totalitat.

En l'informe del Tribunal de Comptes en aquest Marc pressupostari que avui ens ocupa, fa una mena, no sé si dir pilota al pal, o que la pilota entra fregant el pal. Perquè diu clarament dos aspectes, la despesa màxima permesa i la despesa de funcionament no es compleixen. És a dir que els criteris que marca la llei de la regla d'or en despesa màxima permesa i després de funcionament, no es compleixen. Val a dir que ja ho van fer molt hàbilment, una disposició tercera en aquella llei, que van dir bé, fins al 2019 no hem de complir. I bé, es va acostant el 2019, no sé si hi haurà eleccions o no Sr. Toni Martí, però ja les veiem a venir. Llavors, ja li reconec al Govern que el PIB està pujant, i ho celebrem. Tant de bo pugui més. I ho he dit, Standard's & Poor's també diu que estem en aquesta línia de creixement del PIB. Però si no creix en això què diuen les previsions? És que se'n va tot en orris. S'incompleix el Marc pressupostari, però és que el més greu és que llavors la cascada és perillosa. És una cascada d'empreses, una cascada de llocs de treball, és una cascada negativa de creixement de l'economia i de la societat.

Entraré en tres coses per acabar d'argumentar, a part de l'incompliment com deia del mateix precepte de l'any passat de la llei de la regla d'or del 12.5. És a dir que hi ha societats parapúbliques que estan massa endeutades en relació als fons propis que tenen, i per tant, la capacitat que la llei els hi atorga per endeutar-se, i ja els hi deixo al marge l'INAF. I per tant, si aquestes societats estan fora de la llei, què ha de fer l'Estat? Injectar capital perquè aquestes societats estiguin amb els fons propis suficients per suportar aquest endeutament que marca de la regla d'or. No ens ho estem inventant nosaltres, ho marca la regla d'or i així ho va confirmar el Tribunal de Comptes.

Per tant, si s'ha de fer aquesta transferència de capital amb aquestes parapúbliques o públiques, això hauria de constar al pressupost. I si hi hagués aquest volum de diners que es transfereix a aquestes societats, el pressupost el desquadra, torna a aparèixer.

A nivell de despesa màxima permesa, que el Tribunal de Comptes en el seu informe del marc ja diu que no es compleix, només matisar dos coses. Habitualment la despesa amb béns i serveis ha vingut sent durant la legislatura d'uns augments d'uns quatre, cinc milions d'euros. I pel proper any

preveuen un creixement només d'un milió d'euros. Tant de bo sigui així. I de personal, a la meitat del que està venint sent habitual, és a dir d'un creixement de dos milions d'euros anuals, el creixement de la despesa de personal és d'un milió d'euros.

I a nivell de despeses financeres Sr. ministre, vostè en alguna ocasió ho ha dit. No és ni mèrit ni desmèrit del Govern. Però abans ho he intentat explicar i potser això d'estar al Grup Mixt i tenir la meitat del temps del que teníem, també costa una mica fer les explicacions. Però si l'endeutament es manté i s'ha de reconèixer que s'ha mantingut, no ha crescut, les despeses financeres només poden fer una cosa. Pujar si pugen els tipus o baixar si baixen els tipus. I tots sabem que més baix no baixaran. Per tant, només poden fer una cosa. Els tipus només poden pujar i per tant, el que ens costa tornar els crèdits o els préstecs, cada cop serà una mica més. Insisteixo, no és un desmèrit seu, és l'economia.

Per tant, com deia abans, en èpoques de bonança que tothom fa treballar a les empreses del país, que al país estant fent falta "cupos" per fer venir gent de fora perquè falta gent per treballar. Que avui demanes un pressupost a qualsevol empresa i et val un 25% més que fa uns anys. És moment, no de reduir la inversió a 0 sinó de contenir-la. Fer projectes estratègics. Projectes per fer un símil que sigui com donar una canya per aprendre a pescar, no donar-li al peix. Llavors, fem projectes estratègics, no ens dediquem a fer obra bàsica, que la podem fer en el moment en què la gent es queda sense feina. I per tant, en aquests moments de bonança econòmica com els indicadors apunten o com Standard's & Poor's també ha dit, aprofitem per rebaixar una mica l'endeutament i per tant, en un futur quan pugin els tipus tenir menys despesa financera.

I ja em queden 38 segons, només comentar un detall. No sé si l'han comentat abans, crec que sí. El pressupost que tenim ara a tràmit pel 2019, és a dir tenim el pressupost del 2018 i diu pel 2019, ja preveiem 53 milions d'euros d'inversió. Però en canvi el Marc pressupostari diu que pel 2019 només se'n preveuen 42.

El Marc pressupostari de l'any passat també parlava de 52 o 53 milions d'euros d'inversió pel 2019. Per tant, si el Marc que avui estem votant l'esmena a la totalitat només diu 42, a mi la resta diu que me'n falten 11. O vostès mateixos fan una esmena d'onze milions al pressupost del 2018 o no es complirà el Marc pressupostari. Aquí hi ha realment 11 milions que ens ballen i que fan que amb 11 milions més que no es compleixi el Marc pressupostari.

I ara que ja vaig passat de 15 segons, només comentar amb aquesta al·lusió que ha fet el Sr. ministre, que m'ha dit: "fa trampa". A veure, no faig trampa. Amb la modificació de l'impost de societats, els règims especials passaran del 2% al 10% en el tipus de tributació d'aquest impost. Per tant, només per aquest fet d'aquesta modificació del 2 al 10% dels règims especials...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells:

Acabo Sr. síndic.

...la recaptació provinent d'aquestes societats pujarà, per tant, encara que vostè no vulgui, encara que sigui perquè ens ho demanen de fora, pujarà la tributació directa, i per tant aquest percentatge que segons diuen estarà en el 35,4 i s'estaria complint, proposem en quarantena un altre cop perquè al 2016 es va dir que seria un 31 i va acabar sent un 37. Per tant, encara que no vulgui, només la modificació dels règims especials farà que la tributació directa pugui en relació a la indirecta. M'he passat un minut deu.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Carles Enseñat, teniu la paraula.

(El Sr. síndic deixa la sala)

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

En referència al que comentava el Sr. López, vostè té quatre minuts i mig per parlar però sembla que no escolta. I no escolta bàsicament perquè segurament la seva herència majestàtica li fa pensar que quan s'utilitza el plural es parla doncs d'alguna forma de si mateix, i és el contrari. Nosaltres quan parlem amb plural ho fem en nom del grup parlamentari. Doncs, aquesta seria la nostra diferència més gran.

Quan es referia al creiem, creiem, creiem... Vostè des de la seva opinió ho fèiem com a joc mateix, parlant per mi mateix... No, ho fèiem com a grup parlamentari, li repeteixo, en veritat posàvem "hauríem de" "no ho haurien de requerir", no ho haurien de requerir no vol dir que el síndic o la Sindicatura s'equivoqui, ans el contrari, no hem dit "no requereixen i en aquest Consell s'equivoca"... No hem dit això. Al nostre entendre "no ho haurien de requerir", vol dir que la Llei ho preveu... És clar que

ho preveu, però des del nostre entendre potser s'hauria de modificar en aquest aspecte.

Jo crec que això ja ho havia entès, jo crec que ja havia entès les meves paraules, i jo crec que segurament vostè ha pujat aquí simplement per... doncs d'alguna forma fer aquest teatre radicalisme que ens té acostumats que potser per aquest motiu d'ancorar-se entre els vençuts i els vencedors, el negre i el blanc, entre els que estan amb mi o els que estan en contra de mi, potser per això ha passat vostè de tenir quinze minuts de paraula la legislatura passada a quatre minuts i mig.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. subsíndica.

Sr. ministre li he dit abans en la meua intervenció, i li dic, i de veritat li dic sincerament: tant de bo l'encerti amb les previsions del PIB... I li dic de veritat, no és demagògia, no és hipocresia perquè si vostès o les persones que han calculat el PIB realment l'encerten, doncs, estarem en un creixement positiu i important pel país.

Per què tinc aquests dubtes? O, per què si més no qüestiono? No perquè no entengui que hi ha una correlació, com ha explicat vostè, a l'hora de calcular el PIB entre allò que succeeix econòmicament en els nostres països de les nostres economies veïnes, sinó perquè ens costa d'entendre aquest creixement important d'un 1,10% sense conèixer ben bé els criteris que s'utilitzen més enllà del que pugui preveure Standard & Poor's, més enllà del que puguin preveure les economies veïnes quan, ja li he dit, sectors importants del país fan una previsió si em permet més pessimista a curt termini de cara al 2018 i, per tant doncs, el nostre qüestionament no és la tasca que fan les persones que calculen aquest PIB, sinó el fet de què no coneixem ben bé els criteris concrets interns, a més a més, de l'economia andorrana que fan preveure aquest creixement positiu, que reitero tant de bo arribi.

Després, ha defensat, -entén que ha d'ésser així i segurament jo en el seu lloc faria el mateix-, amb contundència i vehemència però, de manera respectuosa doncs, la gestió que han fet en aquests anys a nivell de dèficits i ho ha comparat també amb la gestió que han fet governs anteriors, -evidentment em dono per al·ludit per la gestió que parlava vostè

en relació als anys del Govern Liberal, tot i que no vaig tenir un càrrec, em comprendrà, directe quant a responsabilitat important-, però... I vostè parlava: "És que aquesta Llei ha servit, i a més a més el Govern així ho ha fet, per aconseguir uns tancaments quant a dèficit molt millors del que s'havia fet anteriorment". Però, vostè s'oblida a l'hora d'explicar com s'han aconseguit aquests dèficits que també hi ha un element que no ha explicat, i és que no sempre liquiden tota la previsió pressupostària que preveuen, i això també ajuda; com també ajuda el que li he dit abans, el recórrer de manera important, els fons de reserva de l'STA. I no sé si té en compte també a l'hora de defensar aquesta bona gestió, els reconduïts d'un any per l'altre.

Per tant, jo ja entenc que ha de fer una bona defensa, com no pot ser d'una altra manera, de la gestió que ha fet però crec que tampoc explica tot el que respon a la realitat.

En canvi criticava, i ho enllaçava també doncs als objectius pels quals aquesta Llei ha servit, que si s'hagués tingut aquesta Llei doncs, inversions que s'han fet en èpoques passades que de retruc van comportar un endeutament important pel país, no s'haguessin fet.

Jo li torno a dir, si s'hagués fet la Llei com s'ha fet aquesta vegada, o com es va fer al 2014 que no obligava al Govern a complir els paràmetres fins quatre anys després, doncs com a mínim hagués donat quatre anys més de coixí quant a la gestió de governs anteriors. Però també li vull recordar, -perquè com que vostè fa esment d'això-, quines són algunes d'aquestes inversions, inversions que són en escoles, inversions que són en carreteres, inversions que són en depuradores, inversió en definitiva algunes més encertades que altres jo ja li accepto això però, que en definitiva el país necessitava i que si no les haguessin fet els governs d'aquell moment hagués obligat a fer-ho als governs posteriors perquè sinó el país no hagués gaudit d'aquest procés de modernització que crec i entenc que hi hem contribuït tots.

No contesta Sr. ministre, i li faré la pregunta directament, si CTRASA compleix, o no, la Llei? Compleix, o no, la Llei a expenses del que la Llei del pressupost pugui modificar l'article 12, si a dia d'avui CTRASA, -i Andorra Turisme però em centraré en CTRASA perquè la quantitat és molt important-, compleix, o no, la Llei. I no és un tema menor perquè si no la compleix el Govern hauria d'haver aprovionat o hauria d'haver dotat de fons per poder complir aquest paràmetre de fons propis sobre endeutament. Vostè hi ha passat per sobre, no contesta, jo crec que no és un tema menor malgrat vostè ha volgut portar el debat cap a un tema sense

importància, que no és important, debat estèril, però jo penso que complir la Llei com li he dit és un tema important i aquí ens ha de dir si CTRASA està complint des de l'any 2014 aquest article que és el 12.5.

Jo entenc, i ho he dit abans, que és una llei que ha aportat coses positives, ja li accepto aquesta part que vostè ressaltava com a element important del que ha permès aquesta Llei, i entenc que això és la voluntat que perseguia en el seu dia el Grup Demòcrata, per això també crec que li atribueixo més paternitat i més encerts al Grup Demòcrata en el seu dia, vist que en el seu dia el Govern tampoc va rebre amb una festa aquesta Llei, suposo perquè potser que ja van entendre de les obligacions i dels objectius que perseguia aquesta Llei.

No qüestiono... Aprofito per dir-ho: no qüestiono el desplegament tributari -que potser vostè ha donat a entendre que jo podia haver qüestionat quan he dit el gran desplegament que s'havia fet-, sinó que em referia al gran esforç que s'ha hagut de fer perquè s'ha fet un desplegament important, necessari però en un temps molt reduït.

Per últim, i aquí ho enllaço amb el tarannà i el criteri del Sr. Enseñat, i em serveix per lligar-ho amb una intervenció que ha fet en el primer punt de l'ordre del dia el Sr. cap de Govern. El Sr. Enseñat ha explicat que abans de canviar aquesta Llei doncs, fem un últim esforç i si cal canviar-la assentem-nos i mirem en què s'ha de millorar aquesta Llei i en què cal canviar-la perquè realment pugui complir, si em permet, el 50% del que no compleix. Si hi ha quatre paràmetres es compleixen dos, pel que ha dit el Sr. ministre, i en canvi n'hi ha dos que difícilment es podran complir al 2019.

Crec que aquest era l'objectiu però, bé, em resulta curiosa aquesta doble moral que mentre uns poden repensar el seu posicionament respecte a les lleis quan apareixen nous elements de reflexió, quan d'altres ho fem estem faltant a la veritat i a la nostra paraula.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

En relació a les diverses intervencions que hi ha hagut en aquest segon torn de rèpliques, el Sr. Víctor Naudi ens ha clarificat que està disposat a participar d'aquest debat i, per tant, me n'alegro i li agraeixo i en aquest sentit doncs, penso que com més grups hi participin més ric serà i més perspectiva tindrem.

Ens ha fet una reflexió sobre el fet de què la Llei és massa restrictiva perquè al final hauria de permetre que qualsevol partit pugui complir amb els seus compromisos electorals sense cap mena de restricció. Això, dit així, sona bonic però s'hi hauria d'afegir sempre i quan s'expliqui com es finançaran aquests compromisos i, per tant, aquí és on entra en joc una llei com la que ara estem debatent indirectament a través del Marc pressupostari. És important, evidentment, que cadascú pugui explicar quins són els seus projectes, els seus compromisos electorals però, també s'ha de fer des del realisme de saber com els finançarà, i tampoc s'hi val davant d'una perspectiva de què igualment no hauràs d'aplicar aquell programa electoral doncs, no preocupar-te dels ingressos que hauran de finançar aquests projectes. Per tant, jo crec que aquí és on hi ha la dificultat d'haver d'encaixar en aquesta Llei que efectivament cada Govern, el que hi hagi en cada moment, pugui desplegar la seva política però, ho faci dins d'uns límits que no facin entrar en una situació d'endeutament per damunt de la que podem suportar, de la que podem pagar, que no ens situï en uns dèficits per sobre del que qualsevol país desenvolupat té avui en dia fixat en les seves normes d'estabilitat -la pròpia Unió Europea també en relació als vint-i-vuit membres- i, per tant, crec que la virtut va precisament en aquest sentit.

I ha acabat parlant-nos, i després també ho havia fet... i abans també ho havia fet, perdó, el Sr. Carles Naudi de polítiques anticíclicues... Mirin, aquesta Llei tal qual va estar dissenyada -i de fet, recordo perfectament el debat que va haver-hi el dia que es va aprovar, i recordo també les discussions meves i de companys de Govern amb els consellers generals de DA que van participar més directament en la seva redacció-, si una virtut té és que vol ser anticíclica. El que succeeix... -i li explicaré ara el perquè, l'aplicació de les fórmules ho demostren clarament- però, quina és la dificultat? Que realment quan apliques estrictament la Llei any a any, te n'adones que la tendència, la capacitat de canviar les tendències pressupostàries no és tan ràpida com t'obliga a fer la Llei a través de les seves fórmules. Per què és anticíclica aquesta Llei? Perquè aquesta Llei al final vincula la despesa màxima al creixement del PIB dels darrers tres anys i també a l'evolució dels ingressos, però ho fa de tal manera... ho fa de tal manera que t'obliga a restringir la despesa màxima

quan el PIB creix -amb una voluntat de fer el que deia el Sr. Naudi, que és: quan el PIB creix quan les coses ens van bé destinem una part dels nostres diners a rebaixar deute- i alhora, per quan tens cicles de PIB decreixent la Llei et permet incrementar per damunt de l'1%... perdó, per damunt del creixement del PIB, la despesa màxima permesa. El que no hem acabat d'encaixar és la velocitat dels efectes del preu a la Llei amb la tendència pressupostària, amb els compromisos ja contrets i això és el que hem de debatre tècnicament a veure com ho fem.

Però, la Llei tenia clarament aquesta vocació. Prova d'això és precisament el que ens diu el Marc pressupostari en relació a l'any 2019. A l'any 2019 ens diu el Marc pressupostari -que no el pressupost de l'any 2019-, ens diu: "*Perquè vostès puguin estar dins del Marc pressupostari, perquè vostès puguin complir el Marc pressupostari han de tenir aquesta despesa màxima*", i per tenir aquesta despesa màxima que és poca en relació al nivell de despesa que tenim avui, que és més baixa que el nivell que tenim avui, a més a més et diu: "*Vostè podrà créixer quant a la despesa corrent tant com creix el PIB*". Implicació automàtica. Per estar dins de la despesa màxima, si alhora estàs dins del límit de despesa corrent, només queda una solució: que és portar cap avall les inversions. O sinó, el que t'està dient el Marc pressupostari, per estar dins de la despesa màxima, estar dins de la despesa corrent vostè haurà de fer un dèficit bastant inferior al que la pròpia Llei ens permetria, i si s'hi fixa en el Marc pressupostari pel 2019 et diu que el dèficit hauria de ser de 18 milions d'euros, és a dir, molt inferior al que han presentat aquest any 2018 i aquest any 2017. Això succeeix perquè és d'efecte anticíclic. El que nosaltres li estem dient i per això volem obrir aquest debat és que d'un any per l'altre aplicar mesures que et portin al dèficit de 25 a 17, que et rebaxin substancialment les inversions i que t'acotin les despeses corrents, el que t'acaba fent és posar en qüestió polítiques que estan en curs. No qüestiona la tendència cap on hem d'anar, però sí els efectes d'immediatesa.

Només que poguéssim tenir... I per això a la proposta que jo els hi feia es centra molt... -i la desenvoluparem i us la vindrem a presentar-, es centra molt en limitar el dèficit. Només que el Marc pressupostari del... perdó, només que el pressupost del 2019 pogués tenir un dèficit equivalent a l'1% del PIB, ja no estariem parlant de les dificultats amb la despesa màxima permesa ni de les dificultats amb l'evolució de la despesa corrent.

Per tant només que poguéssim fer, quant a dèficit, el mateix que hem fet pel pressupost del 2016, pel pressupost del 2017 i que ara hem presentat pel 2018. L'efecte anticíclic precisament és el que ens

posa en aquesta dificultat. Per tant, com a concepte l'hem de fer prevaldre però hem de tenir en compte que buscar els seus efectes d'un any per l'altre en el pressupost no és possible, no és possible sense retallar substancialment algun tipus de despesa.

Això és el que de l'experiència d'aplicar el Marc pressupostari doncs, constatem i això és el que compartim amb vostès.

Sr. Pere López, que evidentment està en una altra ona i està clarament... Ell ens diu: "*Sr. Martí, pari de parlar-nos de les eleccions. Govern, guanyi's el sou...*". És que el que permanentment ens parla de les eleccions és vostè! I clarament la seva actitud i el seu discurs està centrat en estar en permanent campanya.

Miri, això no és una presa de pèl... no és una presa de pèl! Vostè faci el que cregui convenient. El seu grup parlamentari que faci el que cregui convenient. Si vol participar d'aquest debat, hi participa i si no vol participar-hi doncs ho farem els altres, i si al final el Govern ha d'acabar prenent les seves decisions amb el suport de la seva majoria, també ho farà com ho ha vingut fent sempre perquè no vam pas al·ludir el debat de les pensions de jubilació de la funció pública, o no vam pas al·ludir el canvi de la Llei de la CASS del 2014, o no al·ludirem tampoc el canvi de model sanitari, o no hem al·ludit a la Llei de transferències i competències... Totes elles qüestions conflictives, complexes i que acaben afectant no només a una legislatura, sinó que acaben afectant al país per molts anys.

A mi em sembla que no és una presa de pèl sinó que és el que toca que quan prens decisions que acaben afectant a molts anys, en el futur tinguis predisposició a compartir-les, i al final evidentment doncs qui té la responsabilitat de governar és el que haurà d'acabar portant-les a terme si no aconseguim aquest consens.

Per tant, evidentment que no vinc a oferir-li fer el pressupost del 2018 perquè és una responsabilitat pròpia del Govern que està governant en aquell moment; però evidentment també que li vinc a oferir la possibilitat de participar en el debat d'aquest Marc pressupostari o de la Llei de sostenibilitat de les finances i d'estabilitat pressupostària i fiscal perquè aquesta Llei acabarà afectant a molts governs que vinguin en el futur. Pot passar dues coses: que vostè no es vegi governant per molts anys i, per tant, no volia participar d'aquest debat, o pot passar que senzillament pensi que estar molt més còmode explicant que el Govern retalla, que el Govern no sé què, que s'haurien de fer moltes més coses però no ens vol explicar com les finançaria.

Sr. Gallardo, insisteix en el tema del PIB i que no sap com es calcula... Costosament, però que sàpiga que està a la pàgina d'Estadística, cada vegada que es treu una nota amb el PIB sigui trimestral o sigui anual, va acompanyat d'una nota metodològica que explica com es calcula, però al final també entendré -jo no ho faig pas. No cal anar a estudiar-se la nota metodològica. Al final, crec que hem d'acceptar doncs, la professionalitat dels tècnics d'Estadística, ho fan amb una metodologia acceptada per EUROSTAR, contrastada per agències -com ens deia abans el Sr. Carles Naudi- com Standard & Poor's i, al final doncs és una apreciació que obeeix a uns càlculs generalment acceptats i que hem de continuar millorant, ho he explicat en moltes ocasions, el nivell d'informació que té avui en dia Andorra encara no és l'òptim per arribar als nivells d'exactitud que en els seus càlculs per exemple fa el Fons Monetari Internacional. I recordaran que parlant del Fons Monetari Internacional els hi deia que un dels elements més crítics per fer el pas de demanar l'ingrés -a banda del cost que és un debat que tenim obert i que insisteix sovint també el Sr. Pere López, a banda del cost, una de les mancances que tenim i que hem de veure com anem solucionant, és que el volum d'informació i de detall d'aquesta informació que ells ens fan és molt elevat. A més informació tinguem, més ajustarem no només el PIB sinó també l'IPC i molts altres paràmetres. Però, la metodologia és una metodologia generalment acceptada i per tant, em sembla que centrar el debat en això no té més raó de ser.

Quan jo he redactat l'evolució de les liquidacions pressupostàries dels darrers deu anys i demés, vostè una mica se'n desmarca i ens diu: "escolti jo no tenia tanta importància". Escolti, ser secretari d'Estat és important, és un càrrec de responsabilitat, és un càrrec polític, és un càrrec nomenat i formes part finalment de l'executiu. Penso que tots coincidirem també en què al final la gestió d'un govern més enllà d'un ministre puntual o d'un secretari d'Estat puntual, és una gestió col·legiada i en aquest sentit, jo m'hi referia. Evidentment el responsabilitzo a vostè en particular, senzillament és una constatació. En aquells anys els resultats van ser els que van ser i estic segur que vostè se'n fa, i més ara com a líder del Partit Liberal, responsable.

Vostè per defensar amb molta elegància, -també li he de dir-, parlamentària. M'ha dit: "vostè ha fet el que ha de fer, defensar la seva gestió", i al final el que ha fet vostè és: "deixi'm defensar la meva també. I per tant, ens ha reivindicat les inversions que es van fer tots aquells anys. Mai he posat en qüestió aquelles inversions, en general. Si anéssim puntualment una per una doncs potser podríem tenir discrepàncies.

Però jo no estic posant en dubte les inversions en qüestió. El que estic posant en dubte és que vostès van fer aquelles inversions que probablement van entendre que necessitava el país, i que convindríem que moltes d'elles les necessitàvem i que per tant, no les han tingut de fer els altres, a posteriori. Però no es van preocupar de saber com les finançaríem. No es van preocupar de veure quins ingressos, quina estructura d'ingressos havia de tenir l'Estat per poder fer aquelles inversions que coincidim, necessitava l'Estat. Aquesta és la diferència.

Per tant quan es diu: "sí és que vostès, és veritat equilibren més el pressupost". Però clar, és que tenen més impostos. Bé, és que ens hem hagut de preocupar de tenir una estructura d'ingressos que ens permeti finançar allò que es va fer i allò que hem de continuar fent. El que estarem també d'acord, el Sr. Carles Naudi insisteix sovint en això. Evidentment hi ha un límit. No podem tenir una estructura d'ingressos infinita, ha de ser suportable pel conjunt dels obligats tributaris del país, pel conjunt de la ciutadania, i ha de permetre continuar tenint un país competitiu. Però en tot cas el problema no és en què s'hagin fet inversions, el problema és que tard o d'hora aquestes s'han de pagar i per tant, hem de saber com ho farem.

I deixi'm acabar Sr. síndic amb el tema aquest que ens amoïna a tots tant o que els hi amoïna tant, que és el tema de CTRASA. Em permetran també que al·ludeixi al d'Andorra Turisme.

El d'Andorra Turisme tots sabem perfectament Sr. Naudi, també Sr. Gallardo, permeti'm que ho digui així, és una anècdota perquè era un tema de tresoreria, no era un tema d'endeutament com és el cas de CTRASA. Són dos coses totalment diferents, i és més, ni al 2016 ni al 2017 s'han reproduït en aquests termes de tresoreria. Senzillament Andorra Turisme no té endeutament i punt.

Quan jo li dic que la llei va ser pensada perquè es fes la interpretació que el Govern va fer i que després el Tribunal de Comptes ha dit que ell feia una altra interpretació, i després per unanimitat la Cambra li va encomanar al Govern que rectificari i així s'ha fet en el projecte de llei del pressupost.

Quan li dic això és des del convenciment de què fixi's bé, l'endeutament...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabat, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Vaig acabant Sr. síndic.

...l'endeutament de CTRASA ja venia de l'any 2005. Quan es fa la llei, quan comencen les obres i després es va consolidant fins que s'acaben les obres del centre de tractament de residus. Quan es fa la llei, sabem perfectament, els redactors de la llei saben perfectament quin és l'endeutament.

Vostè creu que hauríem fet una llei que hagués posat en dubte o que hagués obligat a capitalitzar els nivells que vostè diu aquesta institució, aquesta societat? No tindria cap sentit. Van fer un redactat que entenien que havien de complir això. Després el redactat, resulta que no és suficientment explícit, que genera els dubtes. Doncs escolti, es canvia i ja està. Perquè al final la solució no vindrà de capitalitzar a través de Govern i per tant, posar en dubte el Marc pressupostari. L'evolució d'aquesta societat ha fet que el soci majoritari ara sigui FEDA. FEDA té capacitat de capitalitzar si fos aquest el problema de CTRASA. Però és que és un sense sentit, i d'aquí que hem de clarificar el que deia la llei en el seu moment i d'aquí que s'hagi fet l'esmena en aquest sentit.

El Sr. síndic general:

Sr. ministre esteu fora de temps.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demanaria si algun conseller desitja intervenir...

Hauríem d'anar tancant aquest debat.

Pel Grup Mixt, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sr. Enseñat no s'enfadi com se m'ha enfadat, jo el que demanava era bastant simple, ara hi tornaré. En tot cas veig que li fa bastant plaer menys temps de paraula, ara escolto més que abans per força perquè tinc menys temps per parlar i més per escoltar. En tot cas li recordo que quan nosaltres li vam cedir un conseller al seu grup parlamentari, perquè vostès tinguessin grup i més temps de paraula, però en tot cas m'imagino que el terme demòcrata, demòcrates és el que quedava lliure l'any 2011 per aquells que intentaven fugir dels liberalismes o dels populismes, però en tot cas veig que a vostè li fa molt plaer que no tinguem temps de paraula, al contrari del que vam fer nosaltres amb vostès amb el Grup Parlamentari d'Andorra pel Canvi.

En tot cas, jo el que li demanava era ben fàcil. Vostè diu pensem, m'imagino que és el Grup Demòcrata abans de què se'm torni a enfadar, que no cal fer aquest debat. Però el síndic va fer un informe dient que aquest debat s'havia de fer. Per això li demanava que no acabo d'entendre a qui es referia aquest "pensem", perquè entenc que vostè és el portaveu del Grup Demòcrata i fins allà on sé ara, el Sr. síndic fa part d'aquest grup i suposo que deu ser un membre important del grup...

El Sr. síndic general:

Sr. Pere López, li demanaria que no vulgui barrejar les coses. És evident que aquest debat s'havia de fer. En el seu moment els serveis de la casa es van pronunciar al respecte i una cosa és el que decideix el Grup Demòcrata, i una altra cosa és el que faci la Sindicatura com a òrgan rector del Consell, òrgan no polític.

Té la paraula.

El Sr. Pere López:

Sí, Sr. síndic ja ho entenc que aquest debat s'ha de fer i vostè ja ens ho va explicar en el seu moment. Però el que no acabo d'entendre és que el Grup Demòcrata entengui que no cal fer aquest debat. Jo sé que és un debat incòmode avui i que hagués sigut molt més fàcil bascular cap el projecte de pressupost i no haver de passar per aquest tràmit que posa en evidència doncs el seu projecte de llei.

En quant al Sr. Cinca, i reconeixent-li que vostè és capaç de vendre qualsevol pel·lícula pràcticament. Diu: "clar, és que és una llei a llarg termini i hem de treballar entre tots..."

I al 2013 no era una llei a llarg termini? Quan el Sr. David Rios li ofereix de treballar-la conjuntament i se'ls hi diu que això és un exercici de cara a la galeria fer aquesta llei per tapar el seu nyap, la seva mentida, -deixi-m'ho dir Sr. Martí, no s'enfadi-, de l'IRPF. En aquell moment no era una llei per complir-la a llarg termini? En aquell moment s'ho van fer sols. Deia abans que estaven eufòrics, pletòrics, i anaven a arreglar el país i ara quan tenen les situacions embolicades, doncs ara ho hem de fer. Expliqui'm quina és la diferència entre la llei al 2014 i la llei ara, més enllà dels múltiples conflictes i incompliments que tenen oberts.

Volia parlar abans també de què ningú es fa hereu dels govern liberals, tot i que algú algun dia se n'haurà de fer càrrec, perquè aquí tothom es treu les puces. El Sr. Martí estava en aquell..., el Sr. Cinca ens ha dit 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008. I li he d'agrair que hagi parat al 2008 perquè parlava de

la corba ascendent i és veritat, les coses com són però li he d'agrair, però també respon a la realitat que al 2009, la corba va canviar de tendència. Però la Sra. Calvó també crec recordar que era al govern liberal, i aquí quan es parla del govern liberal tothom mira cap el sostre i ningú hi era en aquella època. Perquè al 2003 Sr. Martí, vostè era el president del grup parlamentari. Ho va deixar, -al 2003-, ho va deixar per anar a presentar-se de cònsol al 2003, sí, que va ser quan va entrar de cònsol. Però potser jo intento tenir bona memòria política i m'agrada seguir els esdeveniments. Per tant, vostè també és responsable. Hi ha molts membres liberals a Demòcrates per Andorra però és evident que és una gestió de la que tothom intenta fugir de manera bastant descarada.

I després Sr. Enseñat o Sr. Cinca ens hem d'aclarir com s'acaba això. Modificarem la llei o intentarem trobar aquests nou milions que li deia el Sr. Enseñat i que potser no cal modificar la llei. Llavors el Grup Demòcrata hauria vençut en el sentit de què la llei no cal modificar-la i es pot complir la llei que van dissenyar o anem abocats a una modificació d'aquest projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Carles Enseñat, pel Grup Demòcrata.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. López, vostè ja tira més enrere encara, vull dir... i encara em dona més arguments, vull dir... Vostè diu: "És que quan nosaltres governàvem... -ara que tenen tres consellers- li vam cedir un conseller"... També en va cedir un el Grup Liberal... No sé si se'n recorda, sap? Bé, era CR però bé, si les herències són suposo que també ho deuen ser.

Jo crec que aquesta part, vostè fins i tot quan s'equivoca vol tenir la raó, i això és patològic... Es tracta! Però, bé.

Jo li repeteixo, miri, escolti, el Grup Parlamentari Demòcrata, ja ho hem dit, pensem que no s'hauria de requerir aquesta votació any a any d'un Marc pressupostari votat a inici de legislatura. Això no vol dir que lògicament l'informe que Sindicatura va demanar avala que la llei s'ha de votar any a any... Això no significa... una cosa no treu l'altra. El que diem és que, des del nostre punt de vista, si aquest Marc pressupostari no té uns canvis significatius vol dir que per exemple: entrem en un període de crisi

molt significatiu que fa canviar tot l'escenari del Marc pressupostari, aquest s'hauria de simplement informar en comissió legislativa igual que es fa per exemple amb l'informe del Raonador. Això no significa que no s'hagi de fer, justament per això l'estem votant avui en dia.

Quan vostè deia: "Aclarim, aclarim si us plau a veure què farem amb els 9 milions". Li repeteixo, si vostè sentia la meua primera intervenció ja li he dit que cal iniciar primer una reflexió per part del Govern que és qui executa el pressupost i, en tot cas amb aquesta reflexió, s'ha de saber si aquests 9 milions són estalviables o no ho són. Si no ho són s'ha de modificar la Llei perquè el que és absurd és tenir una llei que et marca uns objectius que són irrealitzables, i si ho és, si realment es poden estalviar aquests 9 milions, jo crec que s'han d'estalviar. I crec que aquest "jo crec" ho puc fer extensiu al meu grup parlamentari, a tot el grup parlamentari. A partir d'aquí el més lògic seria iniciar aquesta reflexió, i aquesta reflexió per lògica s'ha de fer incorporant als grups de l'oposició, no perquè vostès estiguin dins d'alguna cosa que no els interessa a portes d'unes eleccions... No, no, és que si vostès no volen estar dins d'aquesta reflexió, no hi siguin! El que nosaltres tenim l'obligació és de convidar-los perquè potser... home, ho dubtaria! Però, potser d'aquí un any vostè governa i es troba que no pot executar la Regla d'or. Jo dubtaria que vostè governés perquè està la radicalització que li explicava. Però, potser passa, eh? Potser passa i seria interessant veure com aplicaria una Regla d'or que amb reflexió feta per l'actual executor del pressupost diu que és impossible portar-la a terme. És d'això del que estem parlant, no d'una altra cosa.

Però, de la mateixa forma que li dic potser la reflexió és que sí que es poden fer aquests estalvis.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Demana si hi ha una altra intervenció...

Els hi demanaria brevetat a tots.

Sr. Gallardo no desitja intervenir...

Sr. Jordi Cinca...

El Sr. Jordi Cinca:

Molt breument, Sr. síndic.

D'entrada per respondre a la pregunta que em feia el Sr. López, el Govern creu que hem d'abordar aquest debat per modificar i millorar la Llei... així ho creu. Vostè em preguntava: "Què farà? Com quedem?"

Proposaran canviar-la o proposaran reduir els 9 milions?" Nosaltres creiem que el millor seria obrir aquest debat i, per tant, canviar-la, millorar-la i fer-la més motllada al que l'experiència ens ha demostrat que necessitem, i això no és incompatible amb què evidentment ajustarem tant com puguem el pressupost dins del que sigui possible vistos els compromisos contrets i les polítiques que volem tirar endavant tal com ens demana, en aquest cas el grup de la majoria, el grup que dona suport al Govern.

I finalment, només per acabar i perquè quedi també clar a tothom. El Marc pressupostari -ho diu el propi Tribunal de Comptes-, no s'està incomplint. Si s'incomplirà, o no, ho veurem en el pressupost del 2019 quan el presentem i si som, o no, capaços -en el supòsit de què no s'hagi canviat la Llei- de fer un pressupost dins dels límits que el Marc pressupostari que avui estem actualitzant ens ha fixat. Si som capaços de fer aquest pressupost dins d'aquests límits, no l'estarem incomplint; si no som capaços, l'estarem incomplint. Avui el Marc pressupostari s'està complint tal com diu, i insisteixo, el propi Tribunal de Comptes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Algun altre conseller...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, jo crec que els membres de Demòcrates per Andorra haurien de parlar una mica més, eh? Avui, entre el tema de si el debat s'ha de fer o no s'ha de fer, i aquest final... És clar, el Sr. Enseñat proposa dos etapes: primer, que el Govern ens digui si pot estalviar els 9 milions, o no, i després ja canviarem la Llei. Jo crec que hem de fer-ho així, és el que vostès proposen. El Govern ja diu: "No, la primera etapa la donem per acabada, no podem estalviar aquests 9 milions i anem a una modificació de la Llei". Bé, jo penso que abans d'acceptar l'oferiment del Grup Demòcrata, al final són vostès que voten les lleis i no pas el Govern. Penso que fins aquí estarem d'acord i que convindria aclarir això. Si hem d'esperar a què el Govern ens digui si pot estalviar aquests 9 milions i després veure què passa, i si cal, ja ens assentarem a modificar la Llei.

I una mica li dic el que li deia al Sr. ministre: també vostè hi era al 2013 i al 2014, vostè va ser un dels grans impulsors del tema de la Regla d'or i en aquell moment no ens van convidar tot i l'oferiment que el

president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, el Sr. David Rios, va fer en aquell moment de parlar-ne, vostès tenien més pressa que la gent que els havien votat i que estaven una mica enfadats amb el tema de l'IRPF tinguessin una carta per poder-los-hi presentar, no sé si d'excuses o de disculpes, però era el mateix escenari: final de legislatura, una llei que ha de marcar el calendari dels propers governs, -en aquell moment vostès ho varen fer sols-, i ara jo crec que per no reconèixer que es van equivocar en el seu moment, ens volen convidar. En tot cas, evidentment si vénen a la comissió hi serem per obligació encara que potser no ens posem d'acord en alguns dels temes.

Però, jo penso que és important que el Govern contesti la primera pregunta: si es poden estalviar aquests 9 milions, o no? i sinó, ja ens convidaran a treballar la modificació de la Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Em sembla que es confon. Jo no hi era a la Regla d'or. És més, és la primera vegada queestic a la Comissió de Finances i, no, no, és veritat que no hi era. Vull dir que potser s'equivoca, potser es confon. Simplement és per puntualitzar-li.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, una intervenció extremadament curta i distesa.

Sí que hi era en aquells temps i després vaig continuar sent cònsol d'Escaldes, militant pel Partit Liberal... un mandat. Però ara m'ho mirava i, la veritat devia ser casualitat, el tancament d'aquell any va ser molt bo, i després va anar *in crescendo*, però no ho he criticat. I fixi's bé, després me'n vaig anar... -fem-ho distès en la vigília de Nadal-, i després me'n vaig anar amb afers comunals amb el Sr. Pintat, d'aquelles curiositats de la vida, no? Vaig anar, vaig anar amb el Sr. Pintat i ara hi ha un Partit Liberal diferent... Bé, les coses són com són.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

L'última intervenció Sr. Pere López, i li demano brevetat.

El Sr. Pere López:

Moltíssima brevetat i també en to distès i pel Nadal com ho feia el Sr. cap de Govern, ara sembla que torna a ajuntar-se amb el Sr. Pintat, no, pel que diuen?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, si no hi ha més intervencions es donaria per acabat el debat i procediríem tot seguit a la votació de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Liberal, recordant que sí és sí a l'esmena i no és no a l'esmena.

Obrim doncs, un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si voleu procedir al recompte, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

Sí, gràcies Sr. síndic.

12 vots a favor, 16 en contra i cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat declaro desestimada...

El Sr. Josep Pintat:

Perdó, Sr. síndic.

Hi ha hagut un error en la meva votació. Era sí a l'esmena.

El Sr. síndic general:

Bé, en tot cas aquest és el resultat i, en tot cas, ja ho tindrem en compte.

(Constatat l'error, el resultat de la votació és de 13 vots a favor i 15 en contra).

Bé, a la vista del resultat, declaro desestimada l'esmena a la totalitat i aprovat el Marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat pel temps corresponent al mandat 2016-2019, actualitzat en data 11 d'octubre del 2017.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 12.28h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877